

**DIO SEDAMNAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE
ODREDBE****Član 161.**

(Patenti priznati do početka primjene ovog zakona)

- (1) Patenti koji su do dana početka primjene ovog zakona upisani u registar patenata koji vodi Institut, ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe ovog zakona.
- (2) Konsenzualni patenti koji su do dana početka primjene ovog zakona upisani u registar patenata koji vodi Institut ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Član 162.

(Postupci u toku)

- (1) Postupci pokrenuti do dana početka primjene ovog zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).
- (2) Podnosioci koji su Institutu podnijeli prijavu patenta na osnovu Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10) mogu u roku od tri mjeseca od dana početka primjene ovog zakona podnijeti zahtjev za pretvaranje prijave patenta u prijavu korisnog modela iz člana 50. ovog zakona, pod uslovom da prijava patenta na dan podnošenja zahtjeva za pretvaranje nije objavljena.

Član 163.

(Postupci u toku po zahtjevu za proširenje učinka evropskog patenta)

Danom stupanja na snagu EPC-a u Bosni i Hercegovini, u skladu s članom 135. ovog zakona, prestaju važiti odredbe čl. 112. do 121. ovog zakona, a svi po njima započeti postupci dovršit će se prema tim odredbama.

Član 164.

(Provedbeni pravilnik)

- (1) Direktor Instituta do dana određenog za primjenu ovog zakona donijet će pravilnik za provođenje ovog zakona.
- (2) Do dana stupanja na snagu pravilnika iz stava (1) ovog člana ostaje na snazi Pravilnik o postupku za zaštitu patenta i konsenzualnog patenta ("Službeni glasnik BiH", br. 105/10 i 91/16).

Član 165.

(Propisi o taksama i troškovima postupka)

Direktor Instituta podnijet će nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju takse i naknade posebnih troškova u postupku sticanja i održavanja, kako bi se uskladili s odredbama ovog zakona, dva mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

Član 166.

(Početak primjene odredbe o svjedodžbi o dodatnoj zaštiti)

Odredba člana 82. ovog zakona počet će se primjenjivati nakon prijema Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo Evropske unije.

Član 167.

(Prestanak važenja drugih propisa)

Početkom primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Član 168.

(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi s patentima, kojima je pristupila Bosna i Hercegovina, primjenjuju se na predmete koje tretira ovaj zakon i u slučaju sukoba s odredbama ovog zakona, primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Član 169.

(Zaštita ličnih podataka)

Prilikom primjene ovog zakona obrada ličnih podataka provodit će se u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Član 170.

(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se po isteku godine dana od datuma stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1419/25

14. maja 2026. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, s. r.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 33. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. studenoga 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. svibnja 2026. godine, usvojila je

ZAKON O PATENTU**DIO PRVI - OPĆE ODREDBE****Članak 1.**

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim se zakonom uređuje pravna zaštita izuma patentom i korisnim modelom, odnosno postupak priznavanja patenta i registracije korisnog modela.
- (2) Ako ovim zakonom nije drukčije propisano, odredbe koje se odnose na patent na odgovarajući se način primjenjuju i na korisni model.
- (3) Ovim zakonom preuzimaju se odredbe sljedećih propisa Evropske unije:
 - a) Direktive 98/44/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 1998. o pravnoj zaštiti biotehnoških izuma (SL L 213, 30.7.1998.) i Direktive 2004/48/EZ;
 - b) Uredbe (EZ) 469/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za lijekove (SL L 152, 16.6.2009.) sa svim izmjenama i dopunama;
 - c) Uredbe (EZ) 1610/96 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 1996. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za sredstva za zaštitu bilja (SL L 198, 8.8.1996.);
 - d) Uredbe (EZ) 816/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o obveznom licenciranju patenata koji se odnose na proizvodnju farmaceutskih proizvoda za izvoz u zemlje s problemima javnog zdravlja (SL L 157, 9.6.2006.);
 - e) Direktive 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, 30.4.2004.).
- (4) Odredbe direktiva iz stavka (3) ovoga članka navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne stečevine Evropske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Članak 2. (Definicije)

U smislu ovoga zakona primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) "prijava patenta" podnesena Institutu za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) iz ovoga zakona je "nacionalna prijava patenta";
- b) "patent priznat" na temelju prijave iz točke a) ovoga članka je "nacionalni patent" na razini Bosne i Hercegovine;
- c) "europska prijava" je prijava za priznanje patenta podnesena prema Europskoj patentnoj konvenciji (u daljnjem tekstu: EPC), kao i međunarodna prijava podnesena prema Ugovoru o suradnji u području патената (u daljnjem tekstu: PCT) za koju Europski patentni ured (u daljnjem tekstu: EPO) obavlja poslove kao naznačeni ili izabrani ured i u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina;
- d) "europski patent" je patent priznat od EPO-a na temelju europske prijave patenta za Bosnu i Hercegovinu sukladno EPC, u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina;
- e) "korisni model" je registracijsko pravo prikladno za zaštitu jednostavnijih izuma, niže inventivne razine koje Institut registrira bez postupka potpunog ispitivanja;
- f) "međunarodna prijava" je prijava koja je podnesena sukladno PCT-u;
- g) "lijevak" je svaka tvar ili kombinacija tvari namijenjenih za liječenje ili sprječavanje bolesti ljudi ili životinja te svaka tvar ili kombinacija tvari koja se može primijeniti na ljude ili životinje s ciljem postavljanja medicinske dijagnoze ili ponovnog uspostavljanja, ispravljanja ili izmjene fizioloških funkcija ljudi ili životinja;
- h) "proizvod" je aktivni sastojak ili kombinacija aktivnih sastojaka lijeka, odnosno sredstva za zaštitu bilja;
- i) "proizvođač" je osoba s poslovnim sjedištem u Bosni i Hercegovini u čije se ime proizvodi proizvod ili lijek koji sadržava taj proizvod, radi izvoza u treće zemlje ili skladištenja;
- j) "temeljni patent" je patent koji je u zahtjevu za priznanje svjedodžbe odredio nositelj patenta, a kojim se štiti proizvod kao takav, postupak dobivanja proizvoda ili primjena proizvoda;
- k) "svjedodžba" je svjedodžba o dodatnoj zaštiti;
- l) "zahtjev za produljenje trajanja" je zahtjev za produljenje trajanja svjedodžbe priznate za zaštitu lijekova za pedijatrijsku uporabu;
- m) "prvo odobrenje za stavljanje u promet" je prvo odobrenje za stavljanje proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno kao sredstva za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini ili u Europskoj uniji nakon pristupanja Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo;
- n) "sredstvo za zaštitu bilja" je aktivna tvar ili pripravak koji sadrži jednu ili više aktivnih tvari u obliku u kojem dolaze do korisnika:
 - "aktivna tvar" je tvar ili mikroorganizam, uključujući viruse, koja ima opće ili specifično djelovanje protiv štetnih organizama ili na biljke, dijelove biljaka ili biljne proizvode,

- "pripravak" je smjesa ili otopina koja se sastoji od dviju ili više tvari od kojih je najmanje jedna aktivna tvar koja se rabi kao sredstvo za zaštitu bilja;

- o) "službeno glasilo" je "Službeni glasnik Instituta za intelektualno vlasništvo BiH".

Članak 3.

(Rodno značenje pojmova)

Izrazi koji su, radi preglednosti, dani u jednom gramatičkom rodu se bez diskriminacije odnose i na muški i ženski rod.

Članak 4.

(Načelo teritorijalnosti)

Patent priznat na temelju odredaba ovoga zakona je teritorijalno ograničeno pravo koje vrijedi na teritoriju Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

(Materijalna prava)

Materijalna prava nositelja patenta obuhvaćaju isključiva prava gospodarskog iskorištavanja izuma i pravo raspolaganja njime sukladno odredbama ovoga zakona.

Članak 6.

(Nacionalni tretman)

Strana fizička i pravna osoba, glede zaštite izuma patentom i korisnim modelom u Bosni i Hercegovini, uživa jednaka prava kao i domaća fizička i pravna osoba ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora i konvencija kojima je pristupila, odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: međunarodni ugovori i konvencije), ili iz primjene načela reciprociteta. Postojanje reciprociteta dokazuje osoba koja se na njega poziva.

Članak 7.

(Zastupanje)

- (1) Zastupanjem u postupku koji se vodi pred Institutom mogu se baviti ovlašteni zastupnici, tj. fizičke i pravne osobe upisane u registar patentnih zastupnika, koji u elektroničkom obliku vodi Institut.
- (2) U registar zastupnika iz stavka (1) ovoga članka upisuje se fizička i pravna osoba koja ispunjava uvjete propisane posebnim propisom.
- (3) Fizičku ili pravnu osobu koja nema prebivalište, odnosno stvarno i djelatno industrijsko ili trgovačko poslovno sjedište u Bosni i Hercegovini, u postupku pred Institutom mora zastupati zastupnik iz stavka (1) ovoga članka.
- (4) Osobe iz stavka (3) ovoga članka mogu samostalno, bez zastupnika, poduzimati sljedeće radnje:
 - a) podnositi prijave patenta;
 - b) poduzimati druge radnje glede utvrđivanja datuma podnošenja prijave patenta;
 - c) podnositi prijepise prve prijave patenta kada se zahtijeva pravo prvenstva iz članka 26. ovoga zakona;
 - d) primati obavijesti od Instituta u vezi s postupcima iz toč. a) - c) ovoga stavka;
 - e) plaćati pristojbe i naknade posebnih troškova postupka sukladno članku 17. ovoga zakona.
- (5) U slučaju samostalnog poduzimanja radnji iz stavka (4) ovoga članka, fizička ili pravna osoba iz stavka (3) ovoga članka mora dostaviti Institutu adresu za korespondenciju, koja mora biti na teritoriju Bosne i Hercegovine.
- (6) Ako fizička ili pravna osoba iz stavka (3) ovoga članka ne imenuje zastupnika ili Institutu ne dostavi adresu za korespondenciju sukladno odredbi stavka (5) ovoga članka, Institut će je pisano, putem diplomatskog konzularnog

predstavništva Bosne i Hercegovine, pozvati da u roku od tri mjeseca imenuje zastupnika ili dostavi adresu za korespondenciju.

- (7) Ako fizička ili pravna osoba iz stavka (3) ovoga članka ne postupi po pozivu Instituta iz stavka (6) ovoga članka, Institut će zaključkom odbaciti njezin podnesak i dostavu izvršiti javnim priopćenjem na oglasnoj ploči Instituta.
- (8) Iznimno od odredbe stavka (3) ovoga članka, pristojbe i naknade posebnih troškova za održavanje patenta u vrijednosti može platiti bilo koja osoba.

DIO DRUGI - PREDMET ZAŠTITE PATENTOM

Članak 8.

(Patentibilni izum)

- (1) Patent se priznaje za svaki izum iz bilo kojeg područja tehnike koji je nov, koji ima inventivnu razinu i koji se može industrijski primijeniti.
- (2) Prema uvjetima iz stavka (1) ovoga članka, patent se priznaje i za izum koji se odnosi na:
- proizvod koji se sastoji od biološkog materijala ili koji sadržava biološki materijal;
 - postupak kojim je taj biološki materijal proizveden, prerađen ili korišten;
 - biološki materijal izoliran iz prirodnog okoliša ili proizveden tehničkim postupkom, čak i ako se ranije nalazio u prirodi.
- (3) Biološki materijal iz stavka (2) ovoga članka je bilo koji materijal koji sadrži genetsku informaciju i koji se može razmnožavati sam ili se može razmnožavati u biološkom sustavu.
- (4) Prema uvjetima iz stavka (1) ovoga članka, izum koji se odnosi na biljke ili životinje smatrat će se patentibilnim ako njegova tehnička izvedivost nije ograničena na određenu biljnu sortu ili životinjsku pasminu i ako postupak ostvarivanja izuma nije bitno biološki.
- (5) Postupak dobivanja biljaka ili životinja iz stavka (4) ovoga članka bitno je biološki ako se u cijelosti sastoji od prirodnih postupaka, kao što su križanje ili selekcija.
- (6) Ne smatraju se izumima u smislu stavka (1) ovoga članka osobito:
- otkrića, znanstvene teorije i matematičke metode;
 - estetske tvorevine;
 - planovi, pravila i metode za izvedbu umnih aktivnosti, igara ili gospodarskih aktivnosti;
 - računalni programi;
 - prezentacija informacija definirana samim sadržajem tih informacija.
- (7) Odredba stavka (6) ovoga članka primjenjuje se samo u opsegu u kojem je predmet prijave za zaštitu izuma navedeni element ili aktivnost kao takva.

Članak 9.

(Iznimke od patentibilnosti)

- (1) Patent ne može biti priznat za:
- izume biljnih sorti i životinjskih pasmina i bitno bioloških postupaka za dobivanje biljaka ili životinja, osim izuma nebioloških i mikrobioloških postupaka i proizvoda dobivenih tim postupcima, kako je to propisano člankom 8. stavak (4) ovoga zakona, pri čemu se u smislu ovoga zakona pod mikrobiološkim postupkom podrazumijeva bilo koji postupak koji uključuje ili koji se provodi na mikrobiološkom materijalu ili čiji je proizvod mikrobiološki materijal;

- ljusko tijelo, razne stupnjeve njegova oblikovanja i razvoja ili jednostavno otkriće jednog od njegovih elemenata, uključujući sekvencu ili djelomičnu sekvencu gena;
 - izume koji se odnose na dijagnostičke ili kirurške postupke ili postupke liječenja koji se primjenjuju izravno na ljudskom ili životinjskom tijelu, osim proizvoda, posebice tvari i smjesa koje se primjenjuju u navedenim postupcima.
- (2) Izum koji se odnosi na element izoliran iz ljudskoga tijela ili proizveden tehničkim postupkom, uključujući sekvencu ili djelomičnu sekvencu gena iz stavka (1) točke b) ovoga članka, može biti patentibilan iako je strukturom jednak strukturi prirodnog elementa.
- (3) Industrijska primjenjivost sekvence ili djelomične sekvence gena mora biti razotkrivena u prijavi patenta, kako je izvorno podnesena.
- (4) Neće se smatrati patentibilnim izumi čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu, ali ne samo radi toga što je takvo iskorištavanje zabranjeno zakonom ili drugim propisom.
- (5) Izumima iz stavka (4) ovoga članka smatraju se osobito:
- postupci kloniranja ljudskih bića;
 - postupci modificiranja genetskog identiteta matičnih stanica ljudskih bića;
 - uporaba ljudskih embrija u industrijske ili komercijalne svrhe i
 - postupci modificiranja genetskog identiteta životinja koji bi, vjerojatno, prouzročili njihovu patnju bez ikakve bitne medicinske koristi za čovjeka ili životinju, kao i životinje koje su rezultat takvih postupaka.

Članak 10.

(Novost izuma)

- (1) Izum je nov ako nije obuhvaćen stanjem tehnike.
- (2) Pod stanjem tehnike podrazumijeva se sve što je učinjeno dostupnim javnosti u svijetu, pisanim ili usmenim putem, uporabom ili na bilo koji drugi način prije dana podnošenja prijave patenta.
- (3) U stanje tehnike uključen je i sadržaj svih prijava patenata koje imaju učinak u Bosni i Hercegovini, onakvih kako su podnesene, koje imaju raniji datum podnošenja od dana prijave iz stavka (2) ovoga članka, a koje su objavljene tek na dan podnošenja prijave patenta iz stavka (2) ovoga članka ili nakon toga na način propisan ovim zakonom.
- (4) Odredbe st. (1) - (3) ovoga članka ne isključuju mogućnost zaštite patentom tvari ili smjesa sadržanih u stanju tehnike koje se primjenjuju u postupcima iz članka 9. stavka (1) točke c) ovoga zakona, pod uvjetom da njihova primjena u navedenim postupcima nije sadržana u stanju tehnike.
- (5) Smatra se da je izum obuhvaćen stanjem tehnike ako je postao dostupan javnosti objavom, izlaganjem, prikazivanjem ili uporabom na način koji stručnjacima omogućava njegovu primjenu.

Članak 11.

(Objave koje ne utječu na novost)

Novim se smatra izum koji je najviše šest mjeseci prije dana podnošenja prijave patenta bio sadržan u stanju tehnike uslijed ili kao posljedica:

- očite zlouporabe glede podnositelja prijave patenta ili njegova pravnog prednika ili
- izlaganja na službenoj ili službeno priznatoj izložbi sukladno Konvenciji o međunarodnim izložbama,

potpisanoj u Parizu 22. studenoga 1928. godine i revidiranoj posljednji put 30. studenoga 1972. godine, pod uvjetom da podnositelj prilikom podnošenja prijave patenta u njoj naznači da je izum bio izložen i da najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana podnošenja prijave podnese odgovarajuću potvrdu o izlaganju izuma.

Članak 12.

(Inventivna razina)

- (1) Smatra se da izum ima inventivnu razinu ako rješenje određenog problema za stručnjaka iz odgovarajućeg područja ne proizlazi na očigledan način iz stanja tehnike.
- (2) Prilikom ispitivanja ima li izum inventivnu razinu, ne uzima se u obzir sadržaj prijava iz članka 10. stavka (3) ovoga zakona.

Članak 13.

(Industrijska primjenjivost)

Smatra se da je izum industrijski primjenjiv ako je predmet izuma tehnički izvediv i ako se može proizvesti ili uporabiti u bilo kojem industrijskom području, uključujući i poljoprivredu.

DIO TREĆI - PRAVO NA ZAŠTITU IZUMA

Članak 14.

(Izumitelj i prava izumitelja)

- (1) Izumitelj je osoba koja je stvorila izum svojim stvaralačkim radom.
- (2) Ako je izum nastao zajedničkim radom više izumitelja, pravo na patent pripada svim izumiteljima.
- (3) Izumiteljem se ne smatra osoba koja je u stvaranju izuma pružala samo tehničku pomoć.
- (4) Izumitelj ima pravo biti naveden u svojstvu izumitelja u prijavi patenta i korisnog modela, svim ispravama i publikacijama koje izdaje Institut te u odgovarajućim registrima Instituta.
- (5) Pravo na zaštitu izuma pripada izumitelju ili njegovu pravnom sljedniku.

Članak 15.

(Pravni sljednik izumitelja)

- (1) Pravni sljednik izumitelja je fizička ili pravna osoba koja ima pravo na stjecanje patenta na temelju zakona, pravnog posla ili nasljeđivanja.
- (2) Poslodavac se smatra pravnim sljednikom izumitelja kad mu, na temelju zakona koji se primjenjuje ili ugovora o radu, pripada pravo na stjecanje patenta za izum stvoren u radnom odnosu izumitelja.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK PRIZNAVANJA PATENTA I REGISTRACIJE KORISNOG MODELA

Članak 16.

(Ovlasti Instituta)

- (1) Institut vodi postupak stjecanja, održavanja, prestanka i evidencije prometa patenta odnosno korisnog modela.
- (2) Institut u elektroničkom obliku vodi:
 - a) registar prijava patenata;
 - b) registar patenata;
 - c) registar svjedodžbi;
 - d) registar korisnih modela.
- (3) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom stupnju dopuštena je žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo za žalbe Instituta (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za žalbe). Postupak po žalbi bliže se uređuje provedbenim propisom.
- (4) Protiv rješenja donesenog u drugom stupnju žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud).

- (5) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način vođenja registara iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 17.

(Pristojbe i naknade posebnih troškova u postupku stjecanja i održavanja prava)

- (1) Za sve radnje u postupku stjecanja, održavanja, evidencije prometa i prestanka patenta, kao i za pružanje informacijskih usluga, plaćaju se pristojbe suglasno važećem propisu kojim se uređuju državne administrativne pristojbe (u daljnjem tekstu: pristojbe) i naknade posebnih troškova postupka (u daljnjem tekstu: troškovi postupka) u visini određenoj posebnom tarifom, koju donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine na prijedlog ravnatelja Instituta.
- (2) Ako u postupku priznanja patenta ne budu plaćeni pristojbe i troškovi postupka, prijava patenta smatrat će se povučenom, a u slučaju neplaćanja pristojbi i troškova postupka održavanja patenta i prava iz prijave patenta, to pravo prestaje vrijediti.
- (3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na korisni model.

Članak 18.

(Propisi koji se primjenjuju u postupku pred Institutom)

- (1) Pitanja postupka koji se vodi pred Institutom bliže se uređuju propisima za provedbu ovoga zakona.
- (2) Za pojedina pitanja koja nisu uređena ovim zakonom i propisima iz stavka (1) ovoga članka primjenjivat će se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak na razini Bosne i Hercegovine.

Članak 19.

(Prijava patenta)

- (1) Postupak priznavanja patenta pokreće se podnošenjem Institutu prijave za priznanje patenta (u daljnjem tekstu: prijava), sukladno ovome zakonu i propisima iz članka 18. stavka (1) ovoga zakona.
- (2) Prijave se uzimaju u postupak ispitivanja prema redoslijedu njihovog podnošenja.
- (3) Iznimno od odredbe stavka (2) ovoga članka, prijava se može ispitivati po žurnom postupku u slučaju sudskog ili drugog spora, u kojem završetak postupka po prijavi predstavlja rješenje prethodnog pitanja.
- (4) Institut će provesti žurno ispitivanje na temelju podnesenog obrazloženog zahtjeva s dokazima.

Članak 20.

(Jedinstvo izuma)

- (1) Za svaki se izum podnosi posebna prijava.
- (2) Jednom prijavom može se zahtijevati zaštita za više izuma samo ako su ti izumi međusobno tako povezani da ostvaruju jedinstvenu izumiteljsku zamisao (jedinstvo izuma).

Članak 21.

(Jezik prijave)

- (1) Prijava mora biti sastavljena na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako je tekst prijave podnesen na stranom jeziku, Institutu se mora dostaviti prijevod teksta prijave na jedan od jezika u službenoj uporabi Bosne i Hercegovine.

Članak 22.

(Sadržaj prijave)

- (1) Prijava mora sadržavati:
 - a) zahtjev za priznanje patenta;
 - b) opis izuma;
 - c) jedan ili više patentnih zahtjeva;

- d) crteže na koje se pozivaju opis izuma i patentni zahtjevi;
- e) sažetak.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) točke a) ovoga članka mora sadržavati:
 - a) izričitu naznaku da se zahtijeva priznanje patenta;
 - b) naziv izuma koji odražava njegovu bit;
 - c) podatke o podnosiocu prijave;
 - d) podatke o izumitelju, odnosno napomenu da izumitelj ne želi biti naveden u prijavi;
 - e) naznaku na kojem se od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini podnosi prijava patenta, odnosno objavljuje patent.
- (3) Izum se mora otkriti opisom iz stavka (1) točke b) ovoga članka na dostatan jasan i detaljan način, tako da ga stručnjak iz odgovarajućeg područja može izvesti. Ako se izum odnosi na živi biološki materijal i ako ga nije moguće primijeniti na temelju opisa izuma, smatrat će se da opis izuma ispunjava uvjet iz ovoga stavka ako je uzorak prirodno obnovljivog živog biološkog materijala položen u nadležnoj ustanovi najkasnije na datum podnošenja prijave patenta. Pod nadležnom ustanovom iz ovoga stavka podrazumijeva se ustanova koja je određena na temelju Budimpeštanskog sporazuma o priznanju pologa mikroorganizama u svrhu postupka patentiranja, sklopljenog 1977. godine i revidiranog 1980. godine.
- (4) Patentnim zahtjevima iz stavka (1) točke c) ovoga članka određuju se opseg i predmet zaštite izuma. Oni moraju biti jasni, sažeti i u cijelosti potkrijepljeni opisom izuma i crtežima ako postoje. Patentni zahtjevi mogu biti neovisni i ovisni. Neovisni patentni zahtjevi sadržavaju nova bitna obilježja izuma. Ovisni patentni zahtjevi sadržavaju specifična obilježja izuma koji je određen u neovisnom ili drugom ovisnom patentnom zahtjevu.
- (5) Sažetak iz stavka (1) točke e) ovoga članka je kratak sadržaj biti izuma koji služi isključivo u svrhu tehničkog informiranja i nema utjecaj na opseg tražene zaštite.
- (6) Smatra se da je prijava uredna ako ispunjava uvjete iz stavka (1) ovoga članka.
- (7) Sadržaj prijave naveden u stavku (1) toč. b) - e) ovoga članka smatra se tekstem prijave.
- (8) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na podnošenje prijave za registraciju korisnog modela.
- (9) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način podnošenja prijave iz st. (1) i (8) ovoga članka.

Članak 23.

(Izjava izumitelja)

- (1) Ako izumitelj ne želi da njegovo ime bude navedeno u zahtjevu za priznanje patenta kao ni u drugim aktima propisanim ovim zakonom, podnositelj prijave dužan je uz zahtjev za priznanje patenta, a najkasnije u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijave, dostaviti Institutu pisanu izjavu izumitelja o tomu.
- (2) Izumitelj može tijekom postupka, a najkasnije do objave prijave, povući svoju izjavu da ne želi da mu ime bude navedeno u prijavi, kao ni u drugim ispravama propisanim ovim Zakonom.

Članak 24.

(Datum podnošenja prijave)

- (1) Za priznanje datuma podnošenja prijave potrebno je da prijava podnesena Institutu na taj datum sadrži sljedeće:
 - a) izričitu naznaku da se zahtijeva priznavanje patenta;
 - b) podatke o podnosiocu prijave;

- c) dio prijave koji na prvi pogled izgleda kao opis izuma ili pozivanje na podnesenu prijavu.
- (2) Pozivanje na podnesenu prijavu iz stavka (1) točke c) ovoga članka mora sadržavati datum na koji je podnesena i njezin broj, podatak o uredu kojem je podnesena te navod da prethodno podnesena prijava na koju se poziva zamjenjuje opis i crteže.

Članak 25.

(Razdvajanje prijave)

- (1) Podnositelj prijave može sam ili na zahtjev Instituta podijeliti predmet prijave kojoj je utvrđen datum podnošenja (prvobitna prijava) na dvije ili više prijave (izdvojena prijava) i na temelju svake od njih nastaviti samostalan postupak, o čemu Institut donosi zaključak.
- (2) Predmet zaštite izdvojene prijave ne smije izlaziti izvan opsega zaštite prvobitno podnesene prijave.
- (3) Podjela prvobitne prijave patenta dopuštena je do donošenja rješenja o zahtjevu za priznanje patenta.
- (4) Izdvojena prijava zadržava datum podnošenja prvobitne prijave i, ako za to ima osnova u smislu odredbe članka 26. ovoga zakona, uživa pravo prvenstva prvobitne prijave.
- (5) Pristojbe i troškovi postupka održavanja izdvojene prijave plaćaju se od dana podnošenja prvobitne prijave.

Članak 26.

(Pravo prvenstva)

- (1) Od dana utvrđenog za datum podnošenja prijave iz članka 24. ovoga zakona, pod uvjetom da je prijava objavljena sukladno odredbama članka 41. ovoga zakona, podnositelj prijave ima pravo prvenstva glede svakog drugoga podnosioca koji za isti izum kasnije podnese prijavu.
- (2) Prvenstvo vrijedi od dana podnošenja prijave patenta Institutu, osim u slučaju kada su ispunjeni uvjeti za priznanje prava prvenstva iz članka 27. ovoga zakona.

Članak 27.

(Uvjeti za priznanje prava prvenstva)

- (1) Svakoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja u nekoj državi članici Pariške unije za zaštitu industrijskog vlasništva (u daljnjem tekstu: Pariška unija), odnosno u državi članici Svjetske trgovinske organizacije (u daljnjem tekstu: WTO), podnese urednu prijavu za isti izum priznat će se pravo prvenstva u Bosni i Hercegovini ako to zatraži u roku od 12 mjeseci, računajući od dana podnošenja prve prijave.
- (2) Urednu prijavom iz stavka (1) ovoga članka smatra se prijava čiji je datum podnošenja utvrđen sukladno nacionalnom zakonodavstvu države članice Pariške unije ili članice WTO-a u kojoj je podnesena ili sukladno međunarodnom ugovoru sklopljenom između država članica, bez obzira na njezinu kasniju pravnu sudbinu.
- (3) Kasnija prijava koja je podnesena u istoj ili za istu državu smatrat će se prvom prijavom za potrebe utvrđivanja prava prvenstva u onome dijelu koji se odnosi na predmet izuma prve prijave ako je na dan podnošenja kasnije prijave prva prijava, koja je služila za utvrđivanje prava prvenstva, povučena, odbijena ili odbačena prije no što je postala dostupna javnosti i nije proizvela nikakve pravne učinke. Prva prijava ne može više služiti kao osnova za zahtijevanje prava prvenstva.

Članak 28.

(Zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Podnositelj prijave koji se u Bosni i Hercegovini namjerava koristiti pravom prvenstva iz članka 26. ovoga zakona dužan je podnijeti Institutu:

- a) zahtjev za priznanje prava prvenstva, koji sadrži bitne podatke o prvoj prijavi čije se prvenstvo zahtijeva (broj i datum podnošenja prijave, državu članicu Pariške unije ili članicu WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena) najkasnije do isteka roka od dva mjeseca od dana podnošenja prijave u Bosni i Hercegovini i
 - b) prijepis prve prijave ovjeren od nadležnog tijela države članice Pariške unije ili članice WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena najkasnije do isteka roka od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za priznanje prava prvenstva, ili četiri mjeseca od dana podnošenja prijave patenta u Bosni i Hercegovini, ili 16 mjeseci od najranijeg datuma zahtijevanih prvenstava, ovisno o tomu koji od navedenih rokova ranije istječe.
- (2) Ako je prijava za koju se zahtijeva pravo prvenstva iz prve prijave podnesena na datum koji je kasniji od datuma na koji istječe razdoblje prvenstva iz članka 27. stavka (1) ovoga zakona, podnositelj prijave može podnijeti zahtjev za obnovu prava prvenstva.
- (3) Zahtjev iz stavka (2) ovoga članka može se podnijeti u roku od dva mjeseca od dana isteka razdoblja prvenstva.
- (4) Institut će usvojiti zahtjev za obnovu prava prvenstva pod uvjetom da podnositelj:
- a) navede razloge koji potvrđuju da je do propuštanja roka u kojem se priznaje razdoblje prvenstva došlo unatoč dužnoj pažnji koju su zahtijevale okolnosti i
 - b) plati pristojbe i troškove postupka iz članka 17. ovoga zakona.
- (5) Institut obavještava podnositelja o razlozima zbog kojih zahtjev za obnovu prava prvenstva namjerava odbiti u cijelosti ili djelomično te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primitka poziva očituje o tim razlozima.

Članak 29.

(Ispravak ili dopuna zahtjeva za priznanje prava prvenstva)

- (1) Podnositelj prijave može podnijeti zahtjev za ispravak ili dopunu zahtjeva za priznanje prava prvenstva u roku od 16 mjeseci od datuma prava prvenstva ili, ako bi ispravak ili dopuna prouzročila promjenu datuma prava prvenstva, u roku od 16 mjeseci od tako promijenjenog datuma prvenstva, koje god od 16-mjesečnog razdoblja prije istječe, pod uvjetom da je takav zahtjev podnesen u roku od četiri mjeseca od dana podnošenja prijave.
- (2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka podnositelj je dužan platiti pristojbe i troškove postupka iz članka 17. ovoga zakona. Ako u propisanom roku podnositelj ne plati pristojbe i troškove postupka, zahtjev se zaključkom odbacuje.
- (3) Ako je, radi ispravka ili dopune zahtjeva za priznanje prava prvenstva, promijenjen datum prava prvenstva koje se zahtijeva, rokovi se računaju od promijenjenog datuma prvenstva.

Članak 30.

(Ograničenja pri priznavanju prava prvenstva)

Zahtjevi iz članka 28. stavka (2) i članka 29. stavka (1) ovoga zakona ne mogu se podnijeti nakon što je podnositelj prijave podnio zahtjev za objavu prijave sukladno članku 41. stavku (2) ovoga zakona, osim ako je takav zahtjev za objavu povučen prije završetka tehničkih priprema za objavu prijave.

Članak 31.

(Zahtjev za priznanje višestrukog prava prvenstva)

Podnositelj prijave može zahtijevati priznanje višestrukog prava prvenstva na temelju više ranije podnesenih prijava u jednoj

ili više država članica Pariške unije ili WTO-a, pod uvjetima iz članka 27. ovoga zakona.

Članak 32.

(Obilježja izuma na koja se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Zahtjev za priznanje prava prvenstva može se odnositi samo na ona obilježja izuma koja su sadržana u prvoj prijavi ili prijavama čije se prvenstvo zahtijeva.
- (2) Ako se pojedina obilježja izuma na koja se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva ne nalaze u patentnim zahtjevima sadržanim u prvoj prijavi odnosno prijavama, priznat će se pravo prvenstva ako se ta obilježja mogu utvrditi iz svih sastavnih dijelova prijave.

Članak 33.

(Datum priznatog prava prvenstva)

U primjeni odredaba članka 10. st. (2) i (3) i članka 26. stavka (1) ovoga zakona za datum podnošenja prijave Institutu smatra se datum priznatoga prava prvenstva.

POGLAVLJE I. FORMALNO ISPITIVANJE PRIJAVE**Članak 34.**

(Postupak po prijavi nakon podnošenja)

- (1) Nakon što zaprimi prijavu, Institut ispituje:
 - a) ispunjava li prijava uvjete za priznanje datuma podnošenja iz članka 24. ovoga zakona;
 - b) jesu li plaćene pristojbe i troškovi postupka podnošenja prijave sukladno članku 17. ovoga zakona za podnošenje prijave;
 - c) je li podnesen prijevod prijave na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini, ako je prijava sastavljena na stranom jeziku;
 - d) jesu li podneseni crteži iz članka 22. stavka (1) točke d) ovoga zakona;
 - e) zastupa li podnositelj prijave iz članka 7. stavka (3) ovoga zakona osoba koja se može baviti zastupanjem sukladno članku 7. stavku (1) ovoga zakona.
- (2) Ako prijava ne ispunjava uvjete za priznanje datuma podnošenja iz članka 24. ovoga zakona, Institut poziva podnositelja da u roku od mjesec dana od dana primitka poziva ukloni nedostatke izričito navedene u pozivu.
- (3) Ako podnositelj ne postupi sukladno pozivu Instituta u roku iz stavka (2) ovoga članka, prijava se zaključkom odbacuje.
- (4) Ako podnositelj ukloni nedostatke u roku iz stavka (2) ovoga članka, Institut donosi zaključak kojim se datum primitka zahtijevanih ispravaka utvrđuje za datum podnošenja prijave.
- (5) Kada se u prijavi poziva na crteže koji nisu sadržani u prijavi, Institut poziva podnositelja prijave da dostavi crteže u roku od mjesec dana od dana primitka poziva. Ako podnositelj postupi po pozivu Instituta, datumom podnošenja prijave smatrat će se datum na koji Institut zaprimi crteže. Ako crteži ne budu dostavljeni, smatrat će se da se podnositelj prijave na njih nije ni pozvao.
- (6) Institut poziva podnositelja prijave koji nije platio pristojbu i troškove postupka, odnosno nije dostavio prijevod prijave na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini, da te nedostatke ukloni u roku od mjesec dana od dana primitka poziva.
- (7) Na obrazloženi zahtjev podnositelja prijave, Institut može produljiti rokove propisane ovim člankom za razdoblje koje smatra opravdanim, ali ne dulje od tri mjeseca.
- (8) Ako podnositelj ne postupi po pozivu Instituta iz stavka (6) ovoga članka, prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja

smatrat će se povučenom, o čemu se donosi poseban zaključak o obustavi postupka.

Članak 35.

(Upis prijave u registar)

- (1) Prijava kojoj je zaključkom utvrđen datum podnošenja upisuje se u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona.
- (2) Ako utvrdi da je u registar iz stavka (1) ovoga članka upisana prijava koja ne ispunjava uvjete iz članka 24. stavka (1) ovoga zakona, Institut će zaključkom odlučiti o brisanju takve prijave iz registra.

Članak 36.

(Uvjerenje o pravu prvenstva)

- (1) Na zahtjev podnositelja prijave, Institut izdaje uvjerenje o pravu prvenstva prijave.
- (2) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje način izdavanja te sadržaj uvjerenja iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 37.

(Zahtjev za pretraživanje stanja tehnike)

- (1) Na zahtjev podnositelja prijave i uz plaćanje predviđenih pristojbi i naknada posebnih troškova postupka, Institut pretražuje dostupne baze podataka o prijavama patenata i priznatim patentima, sastavlja izvješće o pretraživanju i dostavlja ga podnositelju.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovog članka može se podnijeti najkasnije u roku od 11 mjeseci računajući od dana podnošenja nacionalne prijave u kojoj nije zatraženo priznanje prava prvenstva.
- (3) Ako je zahtjev iz stavka (1) ovog članka podnesen prije isteka roka od pet mjeseci računajući od dana podnošenja nacionalne prijave u kojoj nije zatraženo priznanje prava prvenstva, Institut sastavlja izvješće o pretraživanju u roku od devet mjeseci od dana podnošenja prijave.
- (4) Postupak pretraživanja iz stavka (1) ovoga članka Institut može provesti u cijelosti ili djelomično u suradnji s patentnim uredom druge države, međudržavnim ili regionalnim uredom s kojima ima sklopljen ugovor o suradnji.
- (5) Ako Institut provodi pretraživanje sukladno stavku (4) ovog članka, podnositelj je dužan dostaviti prijevod prijave na engleski jezik.
- (6) Ako zahtjev za pretraživanje stanja tehnike nije sukladan st. (1) - (5) ovoga članka, Institut će, bez odgode, o tome obavijestiti podnositelja prijave i pozvati ga da uredi zahtjev u roku ne duljem od mjesec dana od dana primitka obavijesti.
- (7) Ako podnositelj prijave ne uredi zahtjev sukladno pozivu iz stavka (6) ovoga članka, zahtjev za pretraživanje odbacit će se zaključkom.
- (8) Zahtjevi iz st. (1) i (3) ovoga članka ne mogu se povući.
- (9) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje način podnošenja zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, priloge uz zahtjev, izgled i sadržaj obrasca na kojem se podnosi zahtjev te tijek postupka po zahtjevu.

Članak 38.

(Izvješće o pretraživanju)

- (1) Na zahtjev podnesen prema članku 37. ovoga zakona, Institut izrađuje izvješće o pretraživanju stanja tehnike za izum čija se zaštita zahtijeva na temelju patentnih zahtjeva, uzimajući u obzir opis izuma i crteže koji su uz njih podneseni u mjeri u kojoj je to potrebno te ga odmah

prosljeđuje podnositelju prijave, s primjercima svih dokumenata koji se navode u izvješću.

- (2) Ako se u izradi izvješća iz stavka (1) ovoga članka utvrdi da nije moguće provesti pretraživanje stanja tehnike u odnosu na sve ili pojedine patentne zahtjeve jer prijava ne ispunjava uvjete iz ovoga zakona, Institut će ili navesti u izjavi da nije u mogućnosti izvršiti pretraživanje ili izraditi djelomično izvješće o pretraživanju stanja tehnike u mjeri u kojoj je to moguće.
- (3) Izjava ili djelomično izvješće iz stavka (2) ovoga članka, kao i izvješće izrađeno sukladno odredbi iz stavka (4) ovoga članka, smatrat će se izvješćem o pretraživanju u daljnjem postupku.
- (4) Ako se tijekom izrade izvješća o pretraživanju iz stavka (1) ovoga članka utvrdi da prijava ne ispunjava uvjete jedinstva izuma, Institut će izraditi djelomično izvješće o pretraživanju stanja tehnike koje se odnosi na izum ili na skupinu izuma u smislu članka 20. ovoga zakona koji su prvi navedeni u patentnim zahtjevima.
- (5) Institut će, nakon izrade djelomičnog izvješća iz stavka (1) ovoga članka, obavijestiti podnositelja prijave da će izvješćem o pretraživanju biti obuhvaćeni i ostali izumi, pod uvjetom plaćanja dodatne pristojbe i troškova postupka pretraživanja za svaki obuhvaćeni izum, u roku dva mjeseca od dana primitka obavijesti.
- (6) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje način izrade, sadržaj i sadržaj objave izvješća o pretraživanju.

Članak 39.

(Naknadne izmjene u prijavi)

- (1) Prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja ne može se naknadno izmijeniti proširenjem opsega zaštite predmeta prijave.
- (2) Izmjene i dopune podataka sadržanih u prijavi kojima se ne proširuje opseg zaštite mogu se vršiti do okončanja postupka.

Članak 40.

(Ispitivanje pretpostavki za objavu prijave)

- (1) Ispitivanjem pretpostavki za objavu prijave utvrđuje se ispunjava li prijava sljedeće uvjete:
 - a) sadrži li sve dijelove iz članka 22. ovoga zakona sastavljene na propisani način i potrebne dodatke propisane ovim zakonom;
 - b) je li naznačen izumitelj;
 - c) je li podnesen uredan zahtjev za priznanje prava prvenstva u smislu članka 26. ovoga zakona, ako je zahtijevano priznanje prava prvenstva.
- (2) Ako se provedenim ispitivanjem utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti iz stavka (1) ovoga članka, Institut poziva podnositelja da u primjerenom roku ukloni nedostatke izričito navedene u pozivu. Taj rok ne može biti kraći od jednog niti dulji od tri mjeseca od dana primitka poziva.
- (3) Na obrazloženi zahtjev podnositelja prijave, Institut može produljiti rok iz stavka (2) ovoga članka za vrijeme koje smatra opravdanim, ali ne dulje od dva mjeseca.
- (4) Ako podnositelj u određenome roku ne ukloni nedostatke iz stavka (1) ovoga članka, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave patenta.
- (5) Institut neće priznati pravo prvenstva ako podnositelj ne postupi sukladno pozivu iz stavka (2) ovoga članka glede uređivanja zahtjeva za pravo prvenstva.

Članak 41.

(Način i sadržaj objave prijave patenta)

- (1) Prijava za koju je ispitivanjem utvrđeno da ispunjava sve uvjete iz članka 40. ovoga zakona, o čemu Institut donosi zaključak, objavljuje se u službenom glasilu nakon isteka 18 mjeseci od dana podnošenja, odnosno od datuma priznatoga prava prvenstva, čime prijava postaje dostupna javnosti.
- (2) Prijava iz stavka (1) ovoga članka može se objaviti na zahtjev podnositelja i prije isteka navedenoga roka, ali ne prije isteka roka od tri mjeseca od dana podnošenja Institutu.
- (3) Prijava koja je, unatoč tomu što je bila povučena ili se smatrala povučenom, objavljena ili ju je na neki drugi način Institut učinio dostupnom javnosti, ne ulazi u stanje tehnike.
- (4) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj objave prijave.

POGLAVLJE II. POSTUPAK NAKON OBJAVE PRIJAVE PATENTA

Članak 42.

(Zahtjevi)

- (1) Podnositelj može, u roku od šest mjeseci od dana objave prijave patenta u službenom glasilu, podnijeti zahtjev za:
 - a) priznanje patenta provođenjem postupka potpunog ispitivanja prijave patenta ili
 - b) priznanje patenta na temelju podnesenih rezultata potpunog ispitivanja prijave patenta za isti izum koje je obavio ured druge zemlje kojem je podnositelj ranije podnio prijavu patenta, prevedenih na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako je podnesen jedan od zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, a nisu plaćene pristojbe i troškovi postupka sukladno članku 17. ovoga zakona, mogu se platiti u roku od dva mjeseca od isteka roka iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Ako nije dostavljen prijevod rezultata provedenog postupka potpunog ispitivanja iz stavka (1) točke b) ovoga članka, Institut poziva podnositelja prijave da ukloni nedostatak u roku od mjesec dana od dana primitka poziva. Na obrazloženi zahtjev podnositelja prijave, Institut može produžiti taj rok za razdoblje koje smatra opravdanim, ali ne dulje od tri mjeseca.
- (4) Ako u roku iz stavka (1) ovoga članka nije podnesen jedan od propisanih zahtjeva ili u roku iz stavka (2) ovoga članka nisu plaćeni propisana pristojba i troškovi postupka, prijava se smatra povučenom i Institut donosi zaključak o obustavi postupka priznavanja patenta.
- (5) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 43.

(Postupak potpunog ispitivanja)

- (1) Potpunim ispitivanjem prijave patenta utvrđuje se ispunjava li izum sve uvjete za priznanje patenta, tj. je li predmetom prijave izum:
 - a) koji nije isključen iz zaštite patentom sukladno članku 8. stavku (6), odnosno članku 9. ovoga zakona;
 - b) koji je sukladan s pravilom o jedinstvu izuma iz članka 20. ovoga zakona;
 - c) koji ispunjava uvjete iz članka 22. st. (3) i (4) ovoga zakona;
 - d) koji je nov sukladno odredbama čl. 10. i 11. ovoga zakona, ima inventivnu razinu sukladno članku 12. ovoga zakona i koji je industrijski primjenjiv sukladno članku 13. ovoga zakona.

- (2) Postupak potpunog ispitivanja prijave iz stavka (1) ovoga članka Institut može provesti u cijelosti ili djelomično, u pravilu, u suradnji s patentnim uredima iz članka 32. PCT-a, kao i patentnim uredima drugih zemalja koji provode postupak potpunog ispitivanja i s kojima Institut ima sklopljen ugovor o suradnji za to.

- (3) Za postupak ispitivanja, sukladno stavku (2) ovoga članka, podnositelj prijave dužan je dostaviti prijevod prijave na engleski jezik.

Članak 44.

(Podnošenje rezultata potpunog ispitivanja priznatoga patenta)

- (1) Zahtjev za priznanje patenta prihvatanjem rezultata potpunog ispitivanja priznatoga patenta sukladno članku 42. stavku (1) točki b) ovoga zakona može se podnijeti samo ako je prijava patenta za isti izum podnesena jednom ili većem broju patentnih ureda.
- (2) Uredi iz stavka (1) ovoga članka su uredi koji provode postupak potpunog ispitivanja, s kojima u trenutku podnošenja zahtjeva iz članka 42. stavka (1) točke b) ovoga zakona Institut ima potpisan ugovor o suradnji za to te državni i međudržavni uredi koji na temelju članka 32. PCT-a imaju status ovlaštenog tijela za međunarodno prethodno ispitivanje međunarodnih prijava patenata.
- (3) Podnositelj zahtjeva iz članka 42. stavka (1) točke b) ovoga zakona obavezan je uz zahtjev priložiti potpisanu izjavu da će dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja provedenog u jednom od ureda iz stavka (2) ovoga članka dostaviti u roku od šest mjeseci od dana priznanja patenta od ureda iz stavka (2) ovoga članka, a najkasnije pet godina od dana podnošenja zahtjeva iz članka 42. stavka (1) točke b) ovoga zakona.
- (4) Na temelju obrazloženog zahtjeva podnositelja prijave i priloženih dokaza, Institut može produžiti rok iz stavka (3) ovoga članka.
- (5) Ako podnositelj prijave u propisanom roku ne dostavi rezultate provedenog postupka potpunog ispitivanja koji su Institutu dostatni za donošenje rješenja glede zahtjeva za priznanje patenta, prijava se smatra povučenom i Institut donosi zaključak o obustavi postupka.
- (6) Institut donosi rješenje povodom zahtjeva za priznanje patenta ako su ispunjeni uvjeti iz članka 43. stavka (1) ovoga zakona, uzimajući u obzir dostavljene rezultate postupka potpunog ispitivanja.
- (7) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način podnošenja dokumenata koje podnositelj treba dostaviti kao dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja provedenog od ureda iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 45.

(Odbijanje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za priznanje patenta odbija se ako je provedbom postupka iz čl. 43. i 44. ovoga zakona utvrđeno da prijava patenta ne ispunjava uvjete za priznanje patenta iz članka 43. stavka (1) ovoga zakona, a u tom slučaju Institut u pisanom obliku izvještava podnositelja prijave o razlozima zbog kojih se patent ne može priznati i poziva ga da se u pisanom obliku očituje o navedenim razlozima u određenom roku, koji ne može biti kraći od mjesec dana niti dulji od dva mjeseca od dana primitka poziva.
- (2) Institut može produžiti rok iz stavka (1) ovoga članka na obrazloženi zahtjev podnositelja prijave, ali ne dulje od tri mjeseca.

- (3) Ako podnositelj prijave ne postupi sukladno pozivu iz stavka (1) ovoga članka, Institut donosi rješenje o odbijanju patenta.
- (4) Podaci iz rješenja o odbijanju patenta upisuju se u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona.

Članak 46.**(Priznanje patenta)**

- (1) Institut donosi rješenje o priznanju patenta ako prijava ispunjava sve uvjete za priznanje patenta iz članka 43. stavka (1) ovoga zakona.
- (2) Institut dostavlja podnositelju tekst prijave patenta kojom namjerava priznati patent i poziva ga da, u roku od mjesec dana od dana primitka poziva, podnese pisano očitovanje o dostavljenom tekstu.
- (3) Ako podnositelj u roku iz stavka (2) ovoga članka ne postupi sukladno pozivu, smatra se da je dostavio očitovanje u kojem je suglasan s dostavljenim tekstom i Institut donosi rješenje o priznanju patenta.
- (4) Ako podnositelj prijave pravodobno dostavi Institutu pisano očitovanje u kojem nije suglasan s tekstom prijave iz stavka (2) ovoga članka, obavezan je navesti razloge i Institutu dostaviti svoj prijedlog izmijenjenog teksta patentnih zahtjeva.
- (5) Ako Institut prihvati podnositeljeve razloge i izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva iz stavka (4) ovoga članka, donosi rješenje o priznanju patenta prema tekstu patentnih zahtjeva koje je prihvatio.
- (6) Institut donosi rješenje iz st. (3) i (5) ovoga članka pod uvjetom da su plaćene pristojbe i troškovi postupka sukladno članku 17. ovoga zakona za održavanje patenta i objavu podataka u službenom glasilu.
- (7) Ako podnositelj prijave u propisanom roku ne plati pristojbe i troškove postupka, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave.
- (8) Podaci iz rješenja o priznanju patenta, s datumom donošenja rješenja, upisuju se u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona.

Članak 47.**(Isprava o patentu)**

- (1) Nositelju patenta izdaje se isprava o patentu.
- (2) Isprava iz stavka (1) ovoga članka izdaje se na zahtjev nositelja i nakon uplate pristojbi i troškova postupka.
- (3) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik isprave iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 48.**(Patentni spis)**

- (1) Nositelju patenta izdaje se patentni spis.
- (2) Spis iz stavka (1) ovoga članka izdaje se na zahtjev nositelja nakon uplate pristojbi i troškova postupka i dostavljanja teksta prijave na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.
- (3) Nositelju europskog patenta izdaje se patentni spis na njegov zahtjev. Uz zahtjev za izdavanje patentnog spisa, nositelj patenta dostavlja prijevod europskog patenta na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini i dokaz o uplati pristojbi i troškova postupka.
- (4) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik spisa iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 49.**(Objava podatka o priznanju patenta)**

- (1) Podatak o priznatom patentu objavljuje se u službenom glasilu. Rješenje o priznanju patenta ima učinak od dana objave podatka o priznatom patentu.

- (2) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj objave iz stavka (1) ovoga članka.

POGLAVLJE III. KORISNI MODEL**Članak 50.****(Predmet zaštite korisnim modelom)**

- (1) Korisni model registrira se za izum čiji je predmet zaštite patentibilan sukladno članku 8. ovoga zakona.
- (2) Korisni model neće se registrirati za:
- izum iz područja biotehnologije;
 - izum kemijske ili farmaceutske tvari;
 - izum čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu, pri čemu se iskorištavanje ne smatra protivnim javnom poretku ili moralu samo zbog toga što je takvo iskorištavanje zabranjeno zakonom ili drugim propisom i
 - izum koji se odnosi na postupak.

Članak 51.**(Prijava korisnog modela)**

- (1) Postupak registracije korisnog modela pokreće se podnošenjem Institutu prijave korisnog modela.
- (2) Prijava iz stavka (1) ovoga članka ne može sadržavati više od deset patentnih zahtjeva.

Članak 52.**(Zahtjev za priznanje prava prvenstva)**

- (1) Svaka osoba koja je podnijela urednu prijavu patenta uživa prvenstvo od dana te prijave u svrhu podnošenja prijave korisnog modela ili preinake iz prijave patenta u prijavu korisnog modela, pod uvjetom da je prijava korisnog modela za isti izum podnesena Institutu u roku od 12 mjeseci od dana podnošenja prijave patenta te da prvenstvo već nije zahtijevano za prijavu patenta na čije se prvenstvo namjerava pozvati.
- (2) Podnositelj prijave korisnog modela dužan je zahtjev za priznanje prvenstva iz stavka (1) ovoga članka podnijeti najkasnije do isteka roka od dva mjeseca od dana podnošenja te prijave.
- (3) Odredbe čl. 27. i 28. ovoga zakona koje se odnose na međunarodno prvenstvo na odgovarajući se način primjenjuju na nacionalno prvenstvo.

Članak 53.**(Ispitivanje prijave korisnog modela)**

- (1) U postupku ispitivanja prijave korisnog modela u kojoj je utvrđen datum podnošenja u smislu članka 24. ovoga zakona, Institut utvrđuje ispunjava li ona sljedeće uvjete:
- je li sukladna s člankom 22. stavkom (8) i člankom 34. ovoga zakona;
 - je li sastavljena na način propisan člankom 22. stavkom (1), člankom 9. stavkom (4) i člankom 51. stavkom (2) ovoga zakona i
 - je li predmet zaštite izum koji nije isključen iz zaštite u smislu članka 8. stavka (2) te članka 50. stavka (2) ovoga zakona.
- (2) U postupku ispitivanja korisnog modela ne ispituju se novost, inventivna razina i industrijska primjenjivost prijavljenog izuma.
- (3) Ako Institut u postupku ispitivanja utvrdi da prijava ne ispunjava sve uvjete iz stavka (1) ovoga članka, o tome obavještava podnositelja prijave i poziva ga da ispravi utvrđene nedostatke u roku koji ne može biti kraći od dva mjeseca niti dulji od tri mjeseca od dana primitka obavijesti.

- (4) Obavijest iz stavka (3) ovoga članka sadržava rezultat ispitivanja s obrazloženjem svih razloga zbog kojih korisni model ne može biti priznat.
- (5) Podnositelj prijave može, nakon primitka obavijesti iz stavka (3) ovoga članka, izmijeniti opis, patentne zahtjeve i crteže, pod uvjetom da izmjenu podnese istodobno s odgovorom na rezultat ispitivanja.
- (6) Institut može produljiti rok iz stavka (3) ovoga članka na obrazloženi zahtjev podnositelja prijave.
- (7) Prijava korisnog modela se ne objavljuje.

Članak 54.

(Odbijanje prijave za registraciju korisnog modela)

Ako je u postupku ispitivanja, na temelju članka 53. ovoga zakona, utvrđeno da prijava ne ispunjava sve propisane uvjete, Institut donosi rješenje o odbijanju prijave za registraciju korisnog modela.

Članak 55.

(Registracija korisnog modela)

- (1) Ako Institut utvrdi da prijava korisnog modela ispunjava sve uvjete iz članka 53. stavka (1) ovoga zakona, obavijestiti će podnositelja prijave o pravnim posljedicama registracije korisnog modela i dostaviti mu prijedlog konačnog sadržaja prijave kojom namjerava registrirati korisni model te ga pozvati da, u roku od jednog mjeseca od dana primitka poziva, podnese pisanu suglasnost za dostavljeni tekst ili zatraži preinaku prijave korisnog modela u prijavu patenta.
- (2) Ako podnositelj prijave u roku iz stavka (1) ovoga članka ne dostavi pisanu suglasnost, smatrat će se da je suglasan s predloženim tekstom te Institut donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema konačnom sadržaju prijave korisnog modela koji je podnositelju dostavljen sukladno stavku (1) ovoga članka.
- (3) Ako podnositelj prijave korisnog modela pravodobno dostavi Institutu pisanu izjavu da nije suglasan s prijedlogom iz stavka (1) ovoga članka, obavezan je navesti razloge i Institutu dostaviti izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva.
- (4) Ako Institut prihvati podnositeljeve razloge i izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva iz stavka (3) ovoga članka, donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema tekstu patentnih zahtjeva koje je predložio podnositelj prijave.
- (5) Ako se ne mogu prihvatiti razlozi koje podnositelj navodi, Institut u pisanom obliku o tome detaljno izvještava podnositelja i donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema konačnom tekstu patentnih zahtjeva kakav je dostavljen na suglasnost.
- (6) Ako podnositelj prijave u propisanom roku ne plati pristojbe i troškove postupka, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave za registraciju korisnog modela.
- (7) Podaci o registraciji korisnog modela upisuju se u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona i objavljuju u službenom glasilu.
- (8) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz stavka (7) ovoga članka.

Članak 56.

(Isprava o korisnom modelu)

- (1) Nositelju korisnog modela izdaje se isprava o korisnom modelu.
- (2) Isprava iz stavka (1) ovoga članka izdaje se na zahtjev nositelja i nakon uplate pristojbi i troškova postupka.
- (3) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik isprave iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 57.

(Spis korisnog modela)

- (1) Nositelju korisnog modela izdaje se spis korisnog modela.
- (2) Spis iz stavka (1) ovoga članka izdaje se na zahtjev nositelja nakon uplate pristojbi i troškova postupka.
- (3) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik spisa iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 58.

(Preinaka prijave)

- (1) Podnositelj može podnijeti zahtjev za preinaku prijave korisnog modela u prijavu patenta i obratno, o čemu Institut donosi odgovarajuće rješenje.
- (2) Zahtjev za preinaku prijave korisnog modela u prijavu patenta može se podnijeti do donošenja rješenja iz članka 54. ili članka 55. stavka (2) ovoga zakona, uz uvjet plaćanja upravnih pristojbi i troškova postupka.
- (3) Zahtjev za preinaku prijave patenta u prijavu korisnog modela može se podnijeti najkasnije do isteka tri mjeseca od dana objave prijave patenta.
- (4) Preinačena prijava zadržava datum podnošenja prijave korisnog modela odnosno prijave patenta.

Članak 59.

(Potpuno ispitivanje korisnog modela)

- (1) Na zahtjev nositelja korisnog modela, Institut će provesti postupak potpunog ispitivanja predmeta zaštite korisnog modela, pod uvjetom plaćanja upravnih pristojbi i troškova postupka potpunog ispitivanja sukladno odredbi članka 43. stavka (1) ovoga zakona.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka može se podnijeti najkasnije do isteka sedme godine trajanja korisnog modela i ne može se povući.
- (3) Ako izum koji je predmetom zaštite korisnog modela ispunjava uvjete propisane člankom 43. stavkom (1) toč. a) - d) ovoga zakona, Institut donosi rješenje o priznanju patenta.
- (4) Na postupak potpunog ispitivanja korisnog modela na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 43. i čl. 45. - 49. ovoga zakona.
- (5) Korisni model koji ne ispunjava uvjete iz članka 43. stavka (1) toč. a) - d) ovoga zakona Institut proglašava ništavim po službenoj dužnosti.
- (6) Institut upisuje podatke o prijelazu korisnog modela u patent ili podatke o njegovu proglašenju ništavim u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona i objavljuje ih u službenom glasilu.
- (7) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz stavka (6) ovoga članka koji se objavljuju u službenom glasilu.

POGLAVLJE IV. NASTAVAK POSTUPKA I PONOVA USPOSTAVA PRAVA

Članak 60.

(Nastavak postupka)

- (1) Ako je podnositelj prijave ili nositelj patenta odnosno korisnog modela propustio provesti neku radnju u postupku pred Institutom u roku propisanom ovim zakonom, a izravna posljedica toga je gubitak prava iz prijave ili patenta odnosno korisnog modela, može podnijeti zahtjev za nastavak postupka. Institut će dopustiti nastavak postupka pod uvjetom da podnositelj:
 - a) podnese zahtjev za nastavak postupka i provede sve propuštene radnje u roku iz stavka (2) ovoga članka;
 - b) uplati pristojbe i troškove postupka sukladno članku 17. ovoga zakona.

- (2) Rok za podnošenje zahtjeva, odnosno provođenje propuštenih radnji iz stavka (1) ovoga članka, ne može biti dulji od dva mjeseca od dana isteka roka propisanog ovim zakonom i nastanka pravnih posljedica iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Ako propuštene radnje nisu provedene u roku iz stavka (2) ovoga članka ili ako nisu plaćene pristojbe i troškovi postupka iz članka 17. ovoga zakona, smatrat će se da zahtjev za nastavak postupka nije ni podnesen, o čemu Institut donosi zaključak.
- (4) Zahtjev za nastavak postupka ne može se podnijeti ako je propušten rok:
- iz stavka (2) ovoga članka;
 - za podnošenje zahtjeva iz čl. 28. i 29. ovoga zakona;
 - za podnošenje prijedloga iz članka 61. ovoga zakona;
 - za sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima sudjeluje više stranaka.
- (5) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj zahtjeva, uvjete i postupak povodom zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 61.

(Ponovna uspostava prava)

- (1) Ako je podnositelj prijave ili nositelj patenta odnosno korisnog modela, i pored dužne pažnje koju su zahtijevale okolnosti, propustio provesti neku radnju u postupku pred Institutom u roku propisanom ovim zakonom, a izravna posljedica toga je gubitak prava iz prijave patenta ili patenta odnosno korisnog modela, Institut će dopustiti ponovnu uspostavu prava pod uvjetom da podnositelj:
- podnese prijedlog za ponovnu uspostavu prava;
 - iznese okolnosti uslijed kojih je bio spriječen provesti propuštenu radnju u roku;
 - uplati pristojbe i troškove postupka sukladno članku 17. ovoga zakona.
- (2) Prijedlog za ponovnu uspostavu prava podnosi se u roku od tri mjeseca, računajući od dana kada je prestao razlog koji je prouzročio propuštanje, a ako je podnositelj kasnije saznao za propuštanje, onda od dana kada je to saznao.
- (3) Prijedlog iz stavka (1) ovoga članka ne može se podnijeti nakon proteka godine dana od dana propuštanja roka.
- (4) Ako su ispunjeni uvjeti iz st. (1) i (2) ovoga članka, Institut donosi zaključak o dopuštenju ponovne uspostave prava, a podatak o prihvatanju prijedloga objavljuje se u službenom glasilu.
- (5) Ako Institut utvrdi da je prijedlog iz stavka (1) ovoga članka neopravdan te ga namjerava odbiti u cijelosti ili djelomično, prethodno obavještava podnositelja prijedloga o razlozima odbijanja te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primitka poziva očituje o tim razlozima. Institut donosi zaključak o odbijanju prijedloga za ponovnu uspostavu prava.
- (6) Prijedlog za ponovnu uspostavu prava ne može se podnijeti uslijed propuštanja roka za sljedeće radnje:
- podnošenje prijedloga iz stavka (1) ovoga članka;
 - podnošenje zahtjeva za produljenje roka;
 - podnošenje zahtjeva iz čl. 28. i 29. ovoga zakona;
 - podnošenje jednog od zahtjeva iz članka 42. ovoga zakona;
 - podnošenje zahtjeva iz članka 52. ovoga zakona;
 - podnošenje prijevoda iz članka 34. stavka (1) točke c), članka 116. st. (2) i (3) i članka 126. st. (2) i (3) ovoga zakona;

- g) za sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima sudjeluje više stranaka.
- (7) Svaka osoba koja je u dobroj vjeri iskorištavala ili obavila stvarne i ozbiljne pripreme za iskorištavanje izuma koji je predmetom objavljene prijave, u razdoblju između gubitka prava iz stavka (1) ovoga članka i objave podatka o prihvatanju prijedloga za ponovnu uspostavu prava može nastaviti takvo iskorištavanje bez obveze plaćanja naknade štete u svrhu vlastitog poslovanja i potreba vezanih uz takvo poslovanje.
- (8) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj prijedloga, uvjete i postupak povodom prijedloga iz stavka (1) ovoga članka te sadržaj objave iz stavka (4) ovoga članka.

POGLAVLJE V. UPIS PROMJENE, IZVADAK, UVID U SPIS I ISPRAVAK POGREŠKE

Članak 62.

(Upis promjene u registar)

- (1) Institut rješenjem odlučuje o zahtjevu stranke za upis promjene u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona.
- (2) Upisana promjena koja se odnosi na objavljenu prijavu i na patent odnosno na korisni model objavljuje se u službenome glasilu.
- (3) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje postupak upisa promjene u registar te sadržaj podataka koji se glede toga objavljuju u službenom glasilu.

Članak 63.

(Izvadak iz registra)

- (1) Na zahtjev fizičke ili pravne osobe, Institut izdaje izvadak iz registra koje vodi.
- (2) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj, način izdavanja i sadržaj izvataka iz registra.

Članak 64.

(Uvid u spis)

- (1) Na zahtjev fizičke ili pravne osobe, Institut će učiniti dostupnima zatražene tekstove svih objavljenih prijava i prava, kao i patentne spine.
- (2) Institut može, prije objave prijave patenta u službenom glasilu, zainteresiranoj fizičkoj i pravnoj osobi na njezin zahtjev dostaviti sljedeće podatke: broj prijave, podatke o podnositelju prijave, naziv izuma te datum podnošenja prijave, odnosno u slučaju kada je zatraženo pravo prvenstva, naznaku države ili organizacije kojoj je podnesena prva prijava, s njezinim brojem i datumom podnošenja.
- (3) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj patentnog spisa te način i sadržaj pružanja usluge iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 65.

(Ispravak pogrešaka)

- (1) Na zahtjev podnositelja prijave, nositelja prava ili po službenoj dužnosti, Institut će rješenjem ispraviti očite pogreške u dokumentima, registrima koje vodi ili u objavama, uz uvjet plaćanja upravnih pristojbi i naknade troškova postupka u slučajevima kada do pogreške nije došlo propustom Instituta.
- (2) Zahtjev za ispravak pogreške iz stavka (1) ovoga članka podnosi se putem propisanog obrasca.
- (3) Ispravci pogrešno objavljenih podataka iz stavka (1) ovoga članka objavljuju se u službenom glasilu.
- (4) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca iz stavka (2) ovoga članka, kao i podatke koji se

objavljaju u službenom glasilu na temelju stavka (3) ovoga članka.

DIO PETI - TRAJANJE, ODRŽAVANJE I PRESTANAK PRAVA

Članak 66.

(Trajanje prava)

- (1) Patent traje 20 godina računajući od dana podnošenja prijave patenta.
- (2) Korisni model traje deset godina računajući od dana podnošenja prijave za registraciju.

Članak 67.

(Održavanje prava)

- (1) Za održavanje prava iz prijave i priznatog patenta odnosno korisnog modela plaćaju se propisana godišnja pristojba i troškovi postupka na način propisan posebnim propisom.
- (2) Godišnja pristojba i troškovi postupka iz stavka (1) ovoga članka plaćaju se za treću i svaku sljedeću godinu računajući od dana podnošenja prijave.
- (3) Godišnja pristojba i troškovi postupka iz stavka (1) ovoga članka za pojedinu godinu trebaju biti plaćeni u roku koji dospijeva prije isteka godine koja prethodi.
- (4) Ako nositelj patenta odnosno korisnog modela ne plati pristojbu i troškove postupka sukladno stavku (2) ovoga članka a u roku iz stavka (3) ovoga članka, može ih platiti u dodatnom roku od šest mjeseci, ali uvećane za 50%.
- (5) Institut može obavijestiti nositelja patenta odnosno korisnog modela, kao i podnositelja prijave, o propuštanju roka za plaćanje pristojbe i troškova postupka održavanja patenta i prava iz prijave patenta uz navođenje posljedica njihovog neplaćanja te na mogućnost plaćanja u dodatnom roku, prema stavku (4) ovoga članka.
- (6) Godišnje pristojbe i troškovi postupka iz stavka (1) ovoga članka ne mogu se uredno platiti ranije od godinu dana prije njihova dospijeca na naplatu.
- (7) Ako podnositelj prijave patenta pravodobno ne plati propisanu pristojbu i troškove postupka održavanja prava iz prijave, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave.

Članak 68.

(Razlozi za prestanak prava)

- (1) Ako nositelj patenta odnosno korisnog modela uredno ne plati propisanu pristojbu i troškove postupka održavanja patenta odnosno korisnog modela, on prestaje sljedećega dana od dana isteka roka za plaćanje iz članka 67. stavka (3) ovoga zakona.
- (2) Nositelj patenta odnosno korisnog modela može se pisanom izjavom odreći patenta u cijelosti ili djelomično, o čemu Institut donosi zaključak. Učinci izjave o odricanju nastupaju sljedećega dana od dana dostave izjave Institutu.
- (3) Ako je u registru patenata upisano određeno pravo u korist treće osobe, nositelj patenta odnosno korisnog modela ne može se odreći patenta bez prethodno ovjerene pisane suglasnosti te osobe.
- (4) Odricanje od patenta odnosno korisnog modela upisuje se u registar patenata i podatak o tomu objavljuje se u službenome glasilu.
- (5) Patent odnosno korisni model prestaje danom smrti nositelja, odnosno danom gubitka statusa pravne osobe, osim ako je prešao na nasljednike, odnosno pravne sljednike. Ova odredba analogno se primjenjuje i na svjedodžbu iz članka 70. stavka (1) ovoga zakona.

DIO ŠESTI - SVJEDODŽBA O DODATNOJ ZAŠTITI

Članak 69.

(Područje primjene)

Svaki proizvod zaštićen patentom na teritoriju Bosne i Hercegovine koji je sastavni dio lijeka za ljude ili životinje ili sredstva za zaštitu bilja, za čije je stavljanje u promet na teritoriju Bosne i Hercegovine potrebno izdavanje odobrenja od nadležnog tijela, može se štititi svjedodžbom, pod uvjetima predviđenim ovim zakonom.

Članak 70.

(Predmet i učinci zaštite)

- (1) Predmet zaštite svjedodžbom je samo proizvod obuhvaćen odobrenjem za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja, i to za svaku primjenu tog proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja, koja je bila odobrena prije prestanka važenja svjedodžbe.
- (2) Svjedodžba osigurava nositelju ista prava koja proizlaze iz patenta i, analogno, ta su prava podložna istim ograničenjima.

Članak 71.

(Iznimka od zaštite svjedodžbom)

- (1) Iznimno od odredbe članka 70. stavka (2) ovoga zakona, zaštita svjedodžbom ne odnosi se na radnje za koje je potreban pristanak nositelja svjedodžbe, i to:
 - a) proizvodnju proizvoda iz članka 69. ovoga zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod radi izvoza ili
 - b) povezanu radnju koja je nužna za proizvodnju iz točke a) ovoga stavka ili za sâm izvoz tog proizvoda ili
 - c) proizvodnju proizvoda iz članka 69. ovoga zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod najranije šest mjeseci prije isteka roka važenja svjedodžbe radi skladištenja na teritoriju Bosne i Hercegovine, kako bi se proizvod ili lijek koji sadrži taj proizvod stavio na tržište Bosne i Hercegovine nakon isteka roka važenja svjedodžbe ili
 - d) sve povezane radnje koje su nužne za proizvodnju iz točke a) ovoga stavka ili za samo skladištenje, pod uvjetom da se ta povezana radnja izvodi najranije šest mjeseci prije isteka važenja svjedodžbe.
- (2) Proizvođač pismenim putem dostavlja nadležnom tijelu i nositelju svjedodžbe informacije propisane člankom 72. ovoga zakona najkasnije tri mjeseca prije dana početka proizvodnje u Bosni i Hercegovini, a koje bi u svim drugim slučajevima, izuzev slučajeva uređenih čl. 71. - 73. ovoga zakona, predstavljale povredu prava nositelja svjedodžbe ili najkasnije tri mjeseca prije prve povezane radnje koja bi u svim drugim slučajevima, izuzev slučajeva uređenih čl. 71. - 73. ovoga zakona, predstavljala povredu prava nositelja svjedodžbe, ovisno o tome koji rok istječe ranije.
- (3) Ako se informacije iz članka 72. ovoga zakona promijene, proizvođač obavještava nadležno tijelo i nositelja svjedodžbe prije no što se te promjene počnu primjenjivati.
- (4) U slučaju da je proizvod iz članka 69. ovoga zakona ili lijek koji sadrži taj proizvod proizveden radi izvoza, proizvođač osigurava postavljanje odgovarajuće oznake na vanjsko pakiranje proizvoda iz članka 69. ovoga zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod iz stavka (1) točke a) ovoga članka i, ako je moguće, na njegovo unutarnje (neposredno) pakiranje.
- (5) Iznimka iz stavka (1) ovoga članka ne odnosi se na radnju ili djelatnost potrebnu za uvoz proizvoda iz članka 69. ovoga zakona ili medicinskog proizvoda koji sadrži taj proizvod na

teritorij Bosne i Hercegovine samo u svrhu prepakiranja, za ponovni izvoz ili za skladištenje.

- (6) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje izgled oznake iz stavka (4) ovoga članka.

Članak 72.

(Informacije o proizvodnji)

- (1) Informacije koje dostavlja proizvođač su:
- a) tvrtka i adresa sjedišta proizvođača;
 - b) naznaka o tome je li proizvodnja namijenjena za izvoz ili skladištenje ili izvoz i skladištenje;
 - c) naznaka da će proizvodnja i skladištenje, ako postoji, kao i prva radnja u vezi s proizvodnjom, biti na teritoriju Bosne i Hercegovine;
 - d) broj svjedodžbe izdane od nadležnog tijela;
 - e) za lijekove koji se izvoze - broj dozvole za stavljanje u promet lijeka ili ekvivalent te dozvole iz zemlje u koju se izvozi, bez odgode kada taj podatak postane javno dostupan.
- (2) Ako proizvođač dostavi informacije iz stavka (1) ovoga članka u odnosu na neku od zemalja izvoza, iznimka iz članka 71. ovoga zakona primjenjuje se u odnosu na tu zemlju.
- (3) Informacije iz članka 71. st. (2) i (3) ovoga zakona koje se dostavljaju nositelju svjedodžbe koriste se isključivo u svrhu provjere jesu li ispunjeni uvjeti za iznimku od zaštite svjedodžbom propisani ovim zakonom i za pokretanje sudskog postupka u slučaju neusklađenosti.
- (4) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik u kojem se daju informacije o proizvodnji iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 73.

(Obavješćavanje)

Proizvođač pismenim putem obavještava osobe koje su u ugovornom odnosu s proizvođačem koji izvodi radnje iz članka 71. stavka (1) točke a) ovoga zakona o tome:

- a) da su te radnje dopuštene sukladno članku 71. ovoga zakona;
- b) da bi stavljanje u promet, uvoz ili ponovni uvoz proizvoda iz članka 69. ovoga zakona ili lijeka koji sadrži proizvod iz članka 72. stavka (1) točke a) ovoga zakona ili stavljanje u promet proizvoda iz članka 69. predstavljalo povredu prava nositelja svjedodžbe, ako se svjedodžba primjenjuje.

Članak 74.

(Pravo na svjedodžbu)

- (1) Svjedodžba se izdaje nositelju temeljnog patenta ili njegovom pravnom sljedniku.
- (2) Ako je podnositelj zahtjeva za izdavanje svjedodžbe nositelj više od jednog patenta za isti proizvod, može mu se izdati samo jedna svjedodžba za taj proizvod.
- (3) Ako se dva ili više zahtjeva za izdavanje svjedodžbe odnose na isti proizvod i podneseni su od dva ili više nositelja različitih patenata, svakom od njih može biti izdana po jedna svjedodžba za taj proizvod.

Članak 75.

(Uvjeti za stjecanje)

Svjedodžba se izdaje ako su na dan podnošenja zahtjeva za njezino izdavanje ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) da je proizvod zaštićen temeljnim patentom koji je na snazi;
- b) da je sukladno posebnim propisima izdano valjano odobrenje za stavljanje u promet proizvoda kao lijeka

namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja, i da je predmetno odobrenje na snazi;

- c) da proizvod nije bio predmetom svjedodžbe;
- d) da je odobrenje iz točke b) ovoga članka prvo odobrenje za stavljanje u promet na teritoriju Bosne i Hercegovine proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja;
- e) da je prijava za temeljni patent podnesena u Bosni i Hercegovini nakon 27. kolovoza 2002. godine;
- f) da je prvo odobrenje za stavljanje u promet proizvoda u Bosni i Hercegovini kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja, izdano nakon datuma određenog za primjenu Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Članak 76.

(Rok za podnošenje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi se Institutu u roku od šest mjeseci od dana izdavanja odobrenja za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja.
- (2) Ako je odobrenje iz stavka (1) ovoga članka izdano prije priznanja temeljnog patenta, zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi se u roku od šest mjeseci od dana objave podatka o priznanju patenta iz članka 49. ovoga zakona.

Članak 77.

(Sadržaj zahtjeva za izdavanje svjedodžbe)

- (1) Postupak izdavanja svjedodžbe pokreće se podneskom koji sadržava:
 - a) zahtjev za izdavanje svjedodžbe u kojem moraju biti navedeni sljedeći podaci:
 - 1) izričita naznaka da se zahtijeva izdavanje svjedodžbe,
 - 2) naziv i adresa podnositelja,
 - 3) naziv i adresa zastupnika, ako ga podnositelj ima,
 - 4) broj temeljnog patenta i naziv izuma;
 - b) broj i datum odobrenja iz članka 75. toč. b) i d) ovoga zakona izdanog od nadležnog tijela u Bosni i Hercegovini;
 - c) odobrenje iz članka 75. toč. b) i d) iz kojeg je vidljiv identitet proizvoda, kao i sažetak svojstava proizvoda;
 - d) dokaz o uplati upravne pristojbe i troškova upravnog postupka za izdavanje svjedodžbe.
- (2) Kad se uz zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi i zahtjev za produljenje trajanja svjedodžbe, njemu se prilaže:
 - a) primjerak izjave u kojoj se navodi da je to sukladno sa završenim usuglašenim planom pedijatrijskog ispitivanja, kako je to propisano posebnim propisom;
 - b) kad je potrebno, uz primjerak odobrenja za stavljanje u promet proizvoda iz članka 70. stavka (1) ovoga zakona prilaže se dokaz o posjedovanju odobrenja za stavljanje proizvoda u promet svih drugih država članica, kako je to propisano posebnim propisom.
- (3) Kad je zahtjev za izdavanje svjedodžbe u postupku rješavanja, zahtjev za produljenje trajanja, sukladno članku 82. stavku (1) ovoga zakona, mora sadržavati pojedinosti iz stavka (2) ovoga članka i pozivanje na već podneseni zahtjev za izdavanje svjedodžbe.

- (4) Zahtjev za produljenje trajanja već izdane svjedodžbe mora sadržavati pojedinosti iz stavka (2) ovoga članka i primjerak već izdane svjedodžbe.
- (5) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca na kojem se podnosi zahtjev iz stavka (1) točke a) ovoga članka, odnosno zahtjev iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 78.

(Formalno ispitivanje zahtjeva)

- (1) Institut provodi postupak ispitivanja po podnesenom zahtjevu za izdavanje svjedodžbe u kojem utvrđuje:
- a) je li zahtjev podnesen u propisanom obliku i sadrži li sve podatke propisane člankom 77. stavkom (1) točkom a) ovoga zakona;
 - b) jesu li plaćene upravne pristojbe i troškovi upravnog postupka;
 - c) je li zahtjev podnesen u roku propisanom člankom 76. ovoga zakona;
 - d) jesu li uz zahtjev priloženi dokazi propisani člankom 77. stavkom (1) točk. c) i d) ovoga zakona;
 - e) je li temeljni patent bio u važenju u vrijeme podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe;
 - f) je li podnositelj zahtjeva istodobno i nositelj patenta.
- (2) Ako po zahtjevu za izdavanje svjedodžbe nisu ispunjeni uvjeti propisani stavkom (1) ovoga članka, Institut će pozvati podnositelja da u roku od mjesec dana od primitka poziva ukloni nedostatke navedene u pozivu.
- (3) Ako podnositelj u propisanom roku ne ukloni utvrđene nedostatke, Institut će donijeti zaključak o odbacivanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.
- (4) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka (1) ovoga članka, odnosno ako podnositelj zahtjeva u roku iz stavka (2) ovoga članka ukloni nedostatke, za datum podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe priznaje se datum na koji je zahtjev podnesen Institutu.
- (5) Nakon priznanja datuma podnošenja iz stavka (4) ovoga članka, Institut neće prihvatiti promjenu zahtjeva za izdavanje svjedodžbe glede temeljnog patenta.

Članak 79.

(Supstancijalno ispitivanje zahtjeva)

- (1) Nakon utvrđivanja formalne urednosti zahtjeva za izdavanje svjedodžbe, Institut u daljnjem postupku ispitivanja utvrđuje:
- a) ispunjava li zahtjev uvjete iz članka 75. ovoga zakona;
 - b) je li odobrenje za stavljanje proizvoda u promet izdano od nadležnog tijela, u postupku propisanom posebnim propisom.
- (2) Ako Institut utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti za izdavanje svjedodžbe propisani ovim zakonom, obavještava podnositelja o rezultatu ispitivanja i poziva ga da ukloni utvrđene nedostatke, odnosno da se u roku od dva mjeseca od dana primitka obavijesti očituje o razlozima zbog kojih se svjedodžba ne može izdati.
- (3) Rok iz stavka (2) ovoga članka, na obrazloženi zahtjev podnositelja, Institut može produljiti za razdoblje koje smatra opravdanim, ali ne dulje od tri mjeseca.
- (4) Odredbe ovoga članka, uz nužne izmjene, primjenjuju se i na zahtjev za produljenje svjedodžbe.

Članak 80.

(Odluke Instituta po zahtjevu za izdavanje svjedodžbe)

- (1) Ako su ispunjeni uvjeti za izdavanje svjedodžbe propisani ovim zakonom i ako je dostavljen dokaz o uplati pristojbi i

troškova za održavanje, tiskanje i objavu svjedodžbe, Institut donosi rješenje o izdavanju svjedodžbe.

- (2) Ako podnositelj ne plati pristojbe i troškove iz stavka (1) ovoga članka, Institut donosi zaključak o odbacivanju zahtjeva.
- (3) Ako je u postupku ispitivanja utvrđeno da zahtjev ne ispunjava uvjete iz članka 75. ovoga zakona, Institut donosi rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.

Članak 81.

(Trajanje i prestanak zaštite svjedodžbom)

- (1) Učinci svjedodžbe nastupaju odmah nakon isteka zakonskog roka trajanja temeljnog patenta.
- (2) Prava stečena svjedodžbom mogu trajati onoliko vremena koliko je proteklo od dana podnošenja prijave temeljnoga patenta do dana izdavanja prvog odobrenja za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja, koji je zaštićen tim patentom, umanjen za pet godina.
- (3) Za izračun trajanja zaštite svjedodžbom proizvoda koji je obuhvaćen dozvolom za stavljanje u promet sredstva za zaštitu bilja uzima se datum izdavanja prve privremene dozvole za stavljanje u promet samo ako je privremena dozvola neposredno praćena konačnom dozvolom za stavljanje u promet za isti proizvod.
- (4) Svjedodžba može trajati najdulje pet godina od njezina stupanja na snagu.
- (5) Trajanje svjedodžbe određeno je rješenjem Instituta.
- (6) Svjedodžba može prestati i prije isteka trajanja iz st. (1) i (2) ovoga članka, i to:
- a) ako je se nositelj svjedodžbe odrekne;
 - b) ako godišnja pristojba za održavanje iz članka 84. ovoga zakona ne bude plaćena na vrijeme;
 - c) ako proizvod za koji je odobrena svjedodžba više ne može biti u prometu, što je posljedica prestanka važenja odobrenja za njegovo stavljanje u promet sukladno posebnom propisu.
- (7) Institut donosi rješenje o prestanku važenja svjedodžbe po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresirane osobe.

Članak 82.

(Produljenje trajanja svjedodžbe)

- (1) Trajanje svjedodžbe iz članka 80. stavka (1) ovoga zakona može se produljiti za šest mjeseci ako su završena sva potrebna ispitivanja po odobrenom pedijatrijskom istraživačkom planu u državama članicama Europske unije, pod uvjetom da je dozvola za stavljanje u promet izdana u svim državama članicama Europske unije sukladno posebnim propisima.
- (2) Zahtjev za produljenje trajanja svjedodžbe podnosi se prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe ili kad je zahtjev za izdavanje svjedodžbe u postupku rješavanja. Ako se podnosi zahtjev za produljenje trajanja već izdane svjedodžbe, mora se podnijeti najkasnije dvije godine prije isteka svjedodžbe.
- (3) Ako su ispunjeni uvjeti za produljenje trajanja svjedodžbe propisani ovim zakonom i ako je dostavljen dokaz o uplati pristojbi i troškova iz članka 17. ovoga zakona, Institut donosi rješenje o produljenju trajanja svjedodžbe.
- (4) Odredbe čl. 80. i 83. ovoga zakona na odgovarajući način se primjenjuju na postupak po zahtjevu za produljenje svjedodžbe.

Članak 83.

(Upis svjedodžbe u registar i objava)

- (1) Podaci u vezi s postupkom povodom zahtjeva za izdavanje svjedodžbe te o njezinome trajanju upisuju se u registar patenata.
- (2) Institut objavljuje u službenom glasilu podatke o: podnesenom zahtjevu za izdavanje svjedodžbe, zahtjevu za produljenje svjedodžbe, donošenju rješenja o izdavanju svjedodžbe, rješenja o prestanku važenja svjedodžbe, rješenja o proglašenju ništavosti svjedodžbe i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.
- (3) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 84.

(Održavanje svjedodžbe)

- (1) Godišnja pristojba i troškovi postupka održavanja u važenju svjedodžbe plaćaju se Institutu za svaku godinu njezina važenja.
- (2) Godišnja pristojba i troškovi postupka iz stavka (1) ovoga članka odnose se na razdoblje od 12 mjeseci koje počinje teći od dana prestanka važenja temeljnog patenta i naplaćuje se posebno za svaku godinu.
- (3) Ako je posljednje razdoblje trajanja svjedodžbe kraće od 12 mjeseci, naknada se plaća unaprijed prilikom plaćanja ukupnog iznosa godišnje naknade za posljednju punu godinu dana, i to razmjerno za svaki mjesec trajanja svjedodžbe. Za razdoblje kraće od mjesec dana naknada se računa kao za čitav mjesec.
- (4) Ako nositelj svjedodžbe ne plati pristojbe i troškove postupka sukladno st. (2) i (3) ovoga članka, može ih platiti u dodatnom roku od šest mjeseci, ali u iznosu uvećanom za 50%.
- (5) Institut može obavijestiti nositelja o propuštanju roka za plaćanje godišnje naknade za održavanje svjedodžbe i na posljedice njezinog neplaćanja te na mogućnost plaćanja iz stavka (4) ovoga članka.

DIO SEDMI - IZUM STVOREN U RADNOM ODNOSU

Članak 85.

(Izum stvoren u radnom odnosu)

Pravo na podnošenje prijave za izume nastale u radnom odnosu proizlazi iz odredaba važećih zakona o radu, općih akata poslodavaca, pojedinačnih ugovora o radu, kao i ostalih mjerodavnih ugovora.

DIO OSMI - POVJERLJIVI IZUMI

Članak 86.

(Izumi iz područja obrane i sigurnosti)

- (1) Prijave patenata za izume koji se odnose na obranu i sigurnost smatraju se povjerljivima i podnose se nadležnoj instituciji za poslove obrane odnosno sigurnosti sukladno posebnim propisima.
- (2) Ako Institut primi prijavu za koju ocijeni da se odnosi na povjerljivi izum, prijavu će proslijediti nadležnoj instituciji i o tome obavijestiti podnositelja.
- (3) U slučaju kada nadležna institucija utvrdi da izumi nisu povjerljivi, dostavlja prijavu Institutu, koji nastavlja postupak po ovome zakonu.

DIO DEVETI - SADRŽAJ I OPSEG PRAVA IZ PATENTA

Članak 87.

(Isključiva prava iz patenta)

- (1) Bez suglasnosti nositelja patenta, svakoj drugoj osobi zabranjeno je:

- a) izgrađivati, nuditi na prodaju, prodavati, rabiti, izvoziti ili uvoziti i skladištiti u te svrhe proizvod koji je izrađen prema zaštićenom izumu;
- b) primjenjivati postupak koji je predmetom zaštićenog izuma ili nuditi njegovu primjenu;
- c) nuditi na prodaju, prodavati, rabiti, izvoziti ili uvoziti i skladištiti u te svrhe proizvod koji je izravno dobiven postupkom koji je predmetom zaštićenog izuma.

- (2) Bez suglasnosti nositelja patenta, svakoj drugoj osobi zabranjeno je i nuditi i isporučivati proizvod (tvar, smjesu, dio uređaja) koji čini bitan element zaštićenog izuma osobama koje nisu ovlaštene za iskorištavanje toga izuma ako je ponuđaču ili isporučitelju poznato ili mu je iz okolnosti slučaja moralo biti poznato da je taj proizvod namijenjen za stavljanje u funkciju tuđeg zaštićenog izuma.
- (3) Odredbe stavka (2) ovoga članka ne primjenjuju se ako je proizvod koji se nudi ili isporučuje uobičajen na tržištu, osim kada ponuđač ili isporučitelj potiče druge osobe na poduzimanje radnji iz stavka (1) ovoga članka.
- (4) U nedostatku dokaza o oprečnome, smatrat će se da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom ako je nov ili ako je vjerojatno da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom i da nositelj patenta nije mogao, unatoč razumnom trudu, utvrditi koji je postupak stvarno korišten. Vjerojatnost da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom postoji osobito kada je zaštićeni postupak jedini poznati postupak.

Članak 88.

(Isključiva prava s obzirom na patent iz područja biotehnologije)

- (1) Ako je patentom zaštićen biološki materijal koji sadrži posebna obilježja koja proizlaze iz toga izuma, isključiva prava iz članka 87. st. (1) i (2) ovoga zakona odnosit će se i na bilo koji biološki materijal koji je izveden iz tog biološkog materijala rasplodivanjem ili umnažanjem u istovjetnom ili različitom obliku s istovjetnim obilježjima.
- (2) Ako je patentom zaštićen postupak koji omogućava proizvodnju biološkog materijala koji sadrži posebna obilježja koja proizlaze iz izuma, isključiva prava iz članka 87. st. (1) i (2) ovoga zakona odnosit će se i na biološki materijal dobiven izravno tim postupkom, kao i na bilo koji biološki materijal koji je izveden iz tog biološkog materijala rasplodivanjem ili umnažanjem u istovjetnom ili različitom obliku s istovjetnim obilježjima.
- (3) Ako je patentom zaštićen proizvod koji sadrži ili se sastoji od genetske informacije, isključiva prava iz članka 87. st. (1) i (2) ovoga zakona odnosit će se i na cjelokupan materijal u koji je taj proizvod ugrađen i u kojem je sadržana genetska informacija i izvršava svoju funkciju, osim ljudskoga tijela, raznih stupnjeva njegova oblikovanja i razvoja ili jednostavnog otkrića jednog od njegovih elemenata, uključujući sekvencu ili djelomičnu sekvencu gena.

Članak 89.

(Opseg isključivih prava)

- (1) Opseg isključivih prava nositelja patenta određen je patentnim zahtjevima koji su konačno prihvaćeni u postupku priznavanja patenta, pri čemu će opis i crteži služiti za tumačenje patentnih zahtjeva. Pojmovi korišteni u patentnim zahtjevima nisu strogo ograničeni na doslovno značenje riječi niti će se opis i crteži uzimati u obzir samo u svrhu objašnjavanja nejasnoća u patentnim zahtjevima. Patentne zahtjeve ne treba shvatiti ni kao upute prema kojima se opseg isključivih prava može protezati na ono što bi, na

temelju opisa i crteža, stručnjak iz područja tehnike mogao zaključiti da je namjeravani opseg zaštite.

- (2) U razdoblju od dana objave prijave do priznanja patenta opseg zaštite određen je patentnim zahtjevima iz prijave objavljene sukladno ovome zakonu, ali patentom, onakvim kakav je konačno priznat ili izmijenjen nakon provedbe postupka poništenja u kojem je djelomično poništen, retroaktivno se određuju prava iz prijave patenta, pod uvjetom da opseg zaštite time nije proširen.

Članak 90.

(Prava iz prijave)

- (1) Objavom prijave sukladno članku 41. ovoga zakona podnositelj prijave stječe privremena prava na temelju kojih može zahtijevati naknadu štete od bilo koje treće strane koja je u razdoblju od dana objave prijave patenta do dana objave podatka o priznanju patenta iskorištavala izum protivno čl. 87. i 88. ovoga zakona.
- (2) Prijava patenta koja je odbijena, odbačena, povučena ili se smatra povučenom ne proizvodi učinke propisane odredbom stavka (1) ovoga članka.

POGLAVLJE I. PROMET PRAVA

Članak 91.

(Prijenos prava i licencija)

- (1) Patent može biti predmetom ugovora o potpunom ili djelomičnom prijenosu prava, kao i predmetom ugovora o licenciji.
- (2) Ugovorom o licenciji ustupa se pravo na iskorištavanje zaštićenog izuma.
- (3) Ugovor o prijenosu prava, kao i ugovor o licenciji, sklapaju se uz uvjete i na način propisan posebnim propisima kojima se uređuje pitanje obveznih odnosa.
- (4) Za sklapanje ugovora o prijenosu prava, kao i ugovora o licenciji, potreban je pristanak svih nositelja prava.
- (5) Prijenos prava i licencija ima učinak prema trećim osobama od dana upisa u registar patenata odnosno registar korisnih modela.
- (6) Upis licencije u registar iz stavka (5) ovoga članka obavlja se na zahtjev jedne od ugovornih stranaka i objavljuje u službenom glasilu.
- (7) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na sklapanje ugovora o prijenosu, kao i ugovora o licenciji, koji za predmet imaju prava iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe.
- (8) Rješenje o odbijanju zahtjeva za priznanje patenta nema retroaktivni učinak na ugovor o prijenosu prava iz prijave, odnosno ugovor o licenciji, ako je i u mjeri u kojoj je taj ugovor proveden, osim ako je prenositelj odnosno davatelj licencije postupao nesavjesno.
- (9) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka koji se upisuju u registar i objavljuju sukladno stavku (6) ovoga članka.

Članak 92.

(Zalog i ovrha)

- (1) Patent može biti predmetom založnog prava i predmetom ovrhe.
- (2) Na zahtjev založnog vjerovnika ili založnog dužnika, založno pravo upisuje se u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona. Utemeljenje založnog prava ima učinak prema trećim osobama od dana upisa u registar patenata.
- (3) Sud koji provodi ovrhu po službenoj dužnosti bez odgode obavještava Institut o pokrenutoj ovrši na patentu u svrhu

upisa ovrhe u registar. Upis ovrhe u registar provodi se na teret ovrhovoditelja.

- (4) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na utemeljenje založnog prava i ovrhu na pravu iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe.

Članak 93.

(Stečaj)

Kada su patent, pravo iz prijave patenta, korisni model ili svjedodžba dio stečajne mase, stečajni upravitelj po službenoj dužnosti obavještava Institut o pokrenutom stečajnom postupku u svrhu upisa stečaja u odgovarajući registar.

POGLAVLJE II. OGRANIČENJE UČINKA PATENTA

Članak 94.

(Iznimke od isključivih prava)

Isključivo pravo nositelja patenta ne odnosi se na:

- a) radnje kojima se izum iskorištava u osobne i nekomercijalne svrhe;
- b) radnje koje se poduzimaju u svrhu istraživanja i razvoja te pokusa koje se odnose na predmet zaštićenog izuma, uključujući radnje potrebne za dobivanje registracije ili odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji je lijek namijenjen ljudima ili životinjama ili medicinski proizvod;
- c) izravnu i pojedinačnu pripremu lijeka u ljekarni na osnovi pojedinačnog liječničkog recepta i na postupke koji se odnose na tako pripremljen lijek.

Članak 95.

(Pravo ranije uporabe)

- (1) Patent ne djeluje prema osobi koja je prije dana podnošenja ili prije dana priznatog prava prvenstva prijave patenta, u dobroj vjeri u Bosni i Hercegovini i u sklopu svojih gospodarskih aktivnosti, rabila ili izrađivala proizvod prema zaštićenom izumu ili je obavila stvarne i ozbiljne pripreme za takvo iskorištavanje izuma.
- (2) Osoba iz stavka (1) ovoga članka ima pravo, bez suglasnosti nositelja patenta, nastaviti iskorištavati izum u opsegu u kojem ga je iskorištavala ili pripremila za iskorištavanje do dana podnošenja prijave patenta za navedeni izum.
- (3) Pravo iz stavka (2) ovoga članka može se prenijeti ili naslijediti samo s procesom rada i proizvodnim pogonom u kojem je pripremljeno ili započelo iskorištavanje izuma.

Članak 96.

(Ograničenje učinka s obzirom na patent u području biotehnologije)

- (1) Isključiva prava koja proizlaze iz odredbe članka 88. ovoga zakona neće se odnositi na biološki materijal dobiven rasplodivanjem i umnažanjem biološkog materijala koji je na tržište Bosne i Hercegovine pustio nositelj patenta ili uz njegovu suglasnost, pri čemu rasplodivanje i umnažanje nužno proizlaze iz primjene radi koje je biološki materijal stavljen na tržište, pod uvjetom da se dobiveni materijal kasnije ne rabi za daljnje rasplodivanje i umnažanje.
- (2) Iznimno od odredbe članka 88. ovoga zakona, prodajom poljoprivredniku od nositelja patenta ili uz njegov pristanak ili nekim drugim načinom komercijalne uporabe materijala za umnažanje biljaka, a u poljoprivredne svrhe, poljoprivrednik stječe ovlast za korištenje proizvoda svoje berbe za rasplodivanje ili za umnažanje na svojem poljoprivrednom gospodarstvu.
- (3) Iznimno od odredbe članka 88. ovoga zakona, prodajom poljoprivredniku od nositelja patenta ili uz njegov pristanak ili nekim drugim načinom komercijalne uporabe rasplodne

stoke ili drugog životinjskog reprodukcijanskog materijala, poljoprivrednik stječe ovlast za korištenje zaštićene stoke u poljoprivredne svrhe, čime je ujedno obuhvaćeno i raspolaganje životinjom odnosno drugim životinjskim reprodukcijanskim materijalom u svrhu obavljanja vlastitih poljoprivrednih aktivnosti, ali ne i prodaja u okviru ili u svrhu djelatnosti komercijalne reprodukcije.

Članak 97.

(Iscrpljenje prava)

- (1) Stavljanjem u promet od nositelja patenta ili uz njegovu izričitu suglasnost na području Bosne i Hercegovine, odnosno nakon stupanja Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo Europske unije na području neke od članica Europske unije, odnosno države stranke Ugovora o Europskom ekonomskom prostoru, proizvoda koji je izrađen prema zaštićenom izumu ili proizvoda koji je izravno dobiven postupkom koji je predmet izuma iscrpljuju se za područje Bosne i Hercegovine isključiva prava stečena patentom glede tog proizvoda.
- (2) Odredba stavka (1) ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje i na isključiva prava stečena svjedodžbom.
- (3) Odredba stavka (1) ovoga članka ne primjenjuje se ako postoje zakoniti razlozi zbog kojih se nositelj patenta protivi daljnjoj komercijalizaciji proizvoda.

Članak 98.

(Vozila u međunarodnom prometu)

Uporaba proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu u konstrukciji ili opremi plovila, zrakoplova ili kopnenog vozila koje pripada nekoj od država članica Pariške unije ili članica WTO-a ne smatra se povredom patenta kada se to prijevozno sredstvo privremeno ili slučajno nađe na teritoriju Bosne i Hercegovine, pod uvjetom da ugrađeni proizvod služi isključivo za potrebe tog prijevoznog sredstva.

Članak 99.

(Ograničenje učinaka prava iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe)

Odredbe čl. 94. - 98. ovoga zakona primjenjuju se, kada je to moguće i na odgovarajući način, i na prava iz prijave, korisni model i svjedodžbu.

DIO DESETI - PRISILNE LICENCIJE

POGLAVLJE I. OKOLNOSTI IZDAVANJA

Članak 100.

(Nadležnost i postupak izdavanja)

- (1) Ako nositelj prava odbija ustupiti pravo na gospodarsko iskorištavanje zaštićenog izuma u Bosni i Hercegovini ili postavlja nerazumne uvjete za takvo ustupanje, a nije poduzeo učinkovite i ozbiljne pripreme za njegovo iskorištavanje u Bosni i Hercegovini, Sud povodom tužbe zainteresirane osobe može izdati prisilnu licenciju. U tom slučaju nositelj prava mora u najkraćem mogućem roku biti obaviješten o izdavanju prisilne licencije.
- (2) Tužba za izdavanje prisilne licencije iz stavka (1) ovoga članka može se podnijeti nakon isteka roka od četiri godine od dana podnošenja prijave patenta ili nakon isteka roka od tri godine od dana priznanja patenta, ovisno o tomu koji od ova dva roka istječe kasnije.
- (3) Prisilna licencija može se izdati samo ako je podnositelj tužbe iz stavka (2) ovoga članka bezuspješno, u razumnom vremenu, pokušao dobiti suglasnost nositelja patenta za iskorištavanje zaštićenog izuma pod razumnim tržišnim uvjetima.

- (4) Prisilna licencija ne može se izdati ako nositelj patenta dokaže postojanje zakonskih razloga koji opravdavaju neiskorištavanje ili nedostatan iskorištavanje zaštićenog izuma.
- (5) Nositelju patenta koji ne može iskorištavati svoj zaštićeni izum bez povrede tuđeg patenta Sud može, na obrazloženi zahtjev, izdati prisilnu licenciju za tuđi patent.
- (6) Prisilna licencija iz stavka (5) ovoga članka može se izdati pod uvjetom da:
 - a) patent podnositelja zahtjeva iz stavka (2) ovoga članka predstavlja značajan tehnološki napredak koji je od posebnog gospodarskog značaja glede izuma zaštićenog patentom za koji se traži prisilna licencija i
 - b) nositelj patenta za koji se traži prisilna licencija ima, pod razumnim uvjetima, pravo na uzajamnu licenciju.
- (7) Prisilna licencija ne može biti isključiva, a njezin opseg i njezino trajanje vezani su isključivo uz razloge zbog kojih je izdana.
- (8) Prisilna licencija može se prenositi samo zajedno s proizvodnim pogonom, odnosno njegovim dijelom u kojem se iskorištava izum za koji je izdana.
- (9) Prisilna licencija odobrava se prvenstveno za opskrbu domaćeg tržišta, osim ako je nužno ispraviti postupke za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvrđeno da su protivni tržišnom natjecanju.
- (10) Sud će, na obrazloženi zahtjev zainteresirane osobe, ukinuti prisilnu licenciju ako i kada okolnosti koje su dovele do njezina odobrenja prestanu postojati i ne postoji mogućnost da bi ponovno mogle nastupiti, ali uz uvjet zaštite legitimnih prava stjecatelja prisilne licencije.
- (11) Nositelj patenta ima pravo na naknadu uzimajući u obzir ekonomsku vrijednost licencije i potrebu za ispravljanjem postupaka protivnih tržišnom natjecanju.
- (12) Prisilna licencija iz stavka (5) ovoga članka je neprenosiva, osim u slučaju istodobnog prijenosa patenta za koji je izdana.
- (13) Odredbe st. (5), (6) i (12) ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na pravo zaštite biljne sorte.

Članak 101.

(Prisilna licencija u javnom interesu)

- (1) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) može izdati prisilnu licenciju ako je iskorištavanje patentom zaštićenog izuma nužno uslijed izvanrednih stanja na nacionalnoj razini u svrhu:
 - a) sigurnosti države;
 - b) zaštite javnog interesa u području zdravstva i prehrane;
 - c) zaštite i unaprjeđivanja čovjekove okoline;
 - d) posebnog interesa za pojedinu gospodarsku granu ili kada je nužno ispraviti postupke za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvrđeno da su protivni tržišnom natjecanju.
- (2) U slučaju poluvodičke tehnologije, prisilna licencija može se izdati samo u slučajevima iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) U slučajevima iz stavka (1) ovoga članka, odredba članka 100. stavka (3) ovoga zakona se ne primjenjuje.

POGLAVLJE II. PRISILNE LICENCIJE ZBOG PROBLEMA JAVNOG ZDRAVLJA

Članak 102.

(Nadležnost i postupak izdavanja)

- (1) Sud može izdati prisilnu licenciju potrebnu za proizvodnju i prodaju farmaceutskog proizvoda koji je predmetom patenta ili svjedodžbe kada je takav proizvod namijenjen za izvoz u

- zemlje uvoznice s problemima javnog zdravlja u slučajevima i uvjetima propisanim ovim zakonom.
- (2) Prilikom odlučivanja o izdavanju prisilne licencije, Sud će osobito uzeti u obzir potrebu provedbe Odluke Glavnog vijeća WTO-a od 30. kolovoza 2003. godine o provedbi točke 6. Deklaracije iz Dohe o Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) (u daljnjem tekstu: TRIPS) i javnom zdravlju od 14. studenoga 2001. godine (u daljnjem tekstu: Odluka).
- (3) Farmaceutski proizvod iz stavka (1) ovoga članka je svaki proizvod farmaceutske industrije, uključujući lijekove za ljudsku uporabu, pod kojim se podrazumijeva svaka tvar ili mješavina tvari koja je namijenjena za liječenje ili sprječavanje bolesti ljudi te svaka tvar ili mješavina tvari koja se može primijeniti na ljudima u svrhu obnavljanja, ispravljanja ili prilagodbe fizioloških funkcija izazivanjem farmakoloških, imunoloških ili metaboličkih djelovanja ili postavljanja medicinske dijagnoze, uključujući aktivne sastojke i pribor za dijagnosticiranje izvan organizma (ex vivo).
- (4) Zemlja uvoznica iz stavka (1) ovoga članka je svaka zemlja u koju se izvozi farmaceutski proizvod. Zemlja uvoznica može biti:
- a) bilo koja najmanje razvijena zemlja navedena kao takva na popisu Ujedinjenih naroda;
 - b) bilo koja članica WTO-a, izuzev najmanje razvijene zemlje članice iz točke a) ovoga stavka koja je uputila obavijest Vijeću za TRIPS o svojoj namjeri da se koristi sustavom kao uvoznica, bilo da ga koristi u cijelosti ili na ograničeni način;
 - c) bilo koja zemlja koja nije članica WTO-a, ali je od Vijeća za pomoć u razvoju OECD navedena na popisu zemalja niskog dohotka s bruto nacionalnim proizvodom po glavi stanovnika nižim od 745 dolara i koja je uputila obavijest Institutu o svojoj namjeri da se koristi sustavom kao uvoznica, bilo da ga koristi u cijelosti ili na ograničeni način.
- (5) Zemlja članica WTO-a koja je dala izjavu da neće koristiti sustav za uvoz kao članica WTO-a nije zemlja uvoznica koja ispunjava uvjete.
- (6) Zemlje uvoznice koje nisu članice WTO-a, a koje su najmanje razvijene zemlje i zemlje u razvoju i zadovoljavaju pretpostavke iz stavka (4) ovoga članka moraju ispuniti dodatne pretpostavke:
- a) zemlja uvoznica dužna je uputiti obavijest sukladno Odluci izravno Institutu;
 - b) zemlja uvoznica dužna je u obavijesti navesti da će sustav koristiti za rješavanje problema javnog zdravlja, a ne kao sredstvo za postizanje ciljeva industrijske ili trgovačke politike te da će usvojiti mjere iz točke 4. Odluke iz stavka (2) ovoga članka;
 - c) Sud može, na zahtjev nositelja prava ili Instituta, povući prisilnu licenciju ako zemlja uvoznica ne poštuje svoje obveze iz točke b) sukladno Odluci iz stavka (2) ovoga članka.
- (7) Tužba koja sadrži zahtjev za izdavanje prisilne licencije podnosi se Sudu sukladno odredbama članka 100. stavka (1) ovoga zakona ako na području Bosne i Hercegovine postoji patent ili svjedodžba čiji učinci pokrivaju namjeravanu djelatnost proizvodnje i prodaje radi izvoza.
- (8) U tužbi se navodi:
- a) podatak o zahtjevima za izdavanje prisilnih licencija u drugim zemljama za isti proizvod s podacima o količinama i dotičnim zemljama uvoznicama;
 - b) podatak o podnosiocu zahtjeva za izdavanje prisilne licencije i njegovom zastupniku, ako ga ima;
 - c) nezaštićeno ime farmaceutske proizvoda koji podnositelj zahtjeva namjerava proizvoditi na temelju prisilne licencije;
 - d) količina farmaceutske proizvoda koju podnositelj zahtjeva namjerava proizvoditi na temelju prisilne licencije;
 - e) zemlja uvoznica;
 - f) dokaz o prethodnim pregovorima s nositeljem prava, sukladno odredbama stavka (11) ovoga članka;
 - g) dokaz o posebnom zahtjevu u kojem je navedena količina potrebnog proizvoda, upućenom od ovlaštenog predstavnika zemlje uvoznice ili nevladine organizacije koja djeluje sa službenom ovlašću jedne ili više zemalja uvoznica ili tijela UN-a ili druge međunarodne zdravstvene organizacije koja djeluje sa službenom ovlašću jedne ili više zemalja uvoznica.
- (9) Prilikom odlučivanja o zahtjevu iz tužbe za izdavanje prisilne licencije, Sud je dužan provjeriti osobito sljedeće:
- a) je li svaka od zemalja uvoznica navedena u zahtjevu koja je članica WTO-a uputila obavijest WTO-u sukladno Odluci, odnosno je li svaka zemlja uvoznica navedena u zahtjevu koja nije članica WTO-a uputila obavijest Institutu sukladno odredbama ovoga članka u odnosu na svaki proizvod iz zahtjeva. To ne utječe na mogućnost koju najmanje razvijene zemlje imaju prema Odluci Vijeća za TRIPS od 27. srpnja 2002. godine;
 - b) da količina proizvoda navedena u zahtjevu ne prelazi onu o kojoj je zemlja uvoznica koja je članica WTO-a obavijestila WTO odnosno Institut;
 - c) da, uzimajući u obzir druge prisilne licencije izdane drugdje, ukupna količina proizvoda za koju je dozvoljena proizvodnja u odnosu na bilo koju zemlju uvoznicu bitno ne prelazi onu o kojoj je ta zemlja obavijestila WTO odnosno Institut.
- (10) Podatke iz stavka (9) ovoga članka dužan je u tužbi navesti i priložiti podnositelj zahtjeva za izdavanje prisilne licencije.
- (11) Prisilna licencija može se izdati samo ako je podnositelj zahtjeva bezuspješno, u razdoblju od 30 dana prije podnošenja tužbe, pokušao od nositelja prava dobiti odobrenje za iskorištavanje zaštićenog izuma pod razumnim tržišnim uvjetima i rokovima. Ova se odredba neće primjenjivati u slučajevima nacionalnog stanja nužde ili drugim okolnostima krajnje žurnosti ili u slučajevima javne nekomercijalne uporabe prema članku 31. točki b) TRIPS-a.
- Članak 103.
- (Uvjeti za izdavanje)
- (1) Prisilna licencija za potrebe javnog zdravlja izdaje se kao neisključiva, a njezin opseg i trajanje, koji se obvezno navode u presudi kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licencije, vezani su isključivo uz razloge zbog kojih je izdana. Količina proizvoda koji se na temelju takve licencije mogu proizvesti ne smije prelaziti onu koja je nužna za zadovoljenje potreba zemlje uvoznice, odnosno zemalja uvoznica navedenih u tužbi, uzimajući u obzir količinu proizvoda proizvedenih na temelju prisilnih licencija izdanih drugdje.

- (2) Prisilna licencija može se prenositi samo zajedno s proizvodnim pogonom u kojem se iskorištava izum za koji je izdana.
- (3) Sud u presudi navodi radnje za koje je podnositelj zahtjeva ovlašten i koje su potrebne u svrhu proizvodnje radi izvoza i distribucije u zemlji odnosno zemljama navedenima u zahtjevu. Nijedan proizvod proizveden ili uvezen na temelju licencije ne smije biti ponuđen na prodaju ili stavljen na tržište bilo koje druge zemlje osim one navedene u zahtjevu, izuzev kada zemlja uvoznica iskoristi mogućnost iz točke 6. podtočke (i) Odluke da izvozi u suugovornicu regionalnog trgovinskog sporazuma s kojom dijeli dotični zdravstveni problem.
- (4) Sud u presudi nalaže da proizvodi proizvedeni na temelju takve licencije moraju biti jasno identificirani posebnim etiketama ili oznakama kao proizvodi proizvedeni na temelju prisilne licencije. Proizvodi se moraju razlikovati od onih koje proizvodi nositelj prava, i to posebnim pakiranjem i/ili posebnim bojama ili oblicima, pod uvjetom da je takvo razlikovanje moguće te da nema bitan utjecaj na cijenu. Pakiranje ili bilo koji pripadajući tekst mora sadržavati: napomenu da je proizvod predmet prisilne licencije, naziv suda koji ju je izdao i broj spisa predmeta te jasan natpis da je proizvod namijenjen isključivo za izvoz i distribuciju u dotičnu zemlju uvoznicu odnosno zemlje uvoznice. Podrobni podaci o svojstvima proizvoda moraju biti stavljeni na raspolaganje carinskim tijelima u Bosni i Hercegovini i u državama članicama Europske unije.
- (5) Sud u presudi nalaže da primatelj licencije prije isporuke u zemlju uvoznicu mora na web-stranicu, čiju će adresu priopćiti Institutu, staviti podatke:
- o količini kojom se zemlje uvoznice opskrbljuju proizvodima na temelju prisilne licencije;
 - o razlikovnim obilježjima dotičnih proizvoda.
- (6) Ako je proizvod u odnosu na koji je u Bosni i Hercegovini izdana prisilna licencija zaštićen patentom u zemlji uvoznici navedenoj u zahtjevu, on može biti izvezen samo ako su te zemlje izdale prisilnu licenciju za uvoz, prodaju i/ili distribuciju dotičnog proizvoda.
- (7) U presudi Sud nalaže podnosiocu zahtjeva plaćanje naknade nositelju prava koju utvrđuje na sljedeći način:
- u slučajevima nacionalnog stanja nužde ili drugim okolnostima krajnje žurnosti ili u slučajevima javne nekomercijalne uporabe prema članku 31. točki (b) TRIPS-a, naknada iznosi najviše 4% od ukupne cijene koju plaća zemlja uvoznica ili koja se plaća u njezinu korist;
 - u svim drugim slučajevima, naknada se utvrđuje uzimajući u obzir ekonomsku vrijednost uporabe na koju je ovlaštena dotična zemlja uvoznica ili zemlje uvoznice na temelju licencije, kao i humanitarne i nekomercijalne okolnosti u vezi s izdavanjem licencije.
- (8) Nakon što presuda kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licencije postane pravomoćna, Sud može, povodom prijedloga za osiguranje dokaza koji Sudu podnese nositelj prava, izvršiti uvid u poslovne knjige i druge dokumente primatelja licencije isključivo u svrhu provjere ispunjava li on sve obveze iz presude kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licencije, a posebice u svrhu provjere podataka o konačnom odredištu proizvoda. Poslovne knjige i dokumenti

moraju sadržavati dokaz o izvozu proizvoda u obliku izvozne deklaracije koju je ovjerila carina te dokaz o uvozu.

- (9) Uvjeti licencije ne utječu na način distribucije u zemlji uvoznici.

Članak 104.

(Odbijanje zahtjeva za izdavanje)

Sud će presudom odbiti tužbu sa zahtjevom za izdavanje prisilne licencije ako on ne sadrži elemente potrebne za odlučivanje ili ako nisu ispunjene pretpostavke za izdavanje prisilne licencije propisane ovim zakonom.

Članak 105.

(Prestanak ili izmjena prisilne licencije)

- Nositelj prava ili primatelj licencije može tužbom zahtijevati da Sud ukine prisilnu licenciju ako utvrdi da protivna stranka ne poštuje odluku o izdavanju prisilne licencije. U presudi kojom odlučuje o prestanku prisilne licencije Sud će odrediti rok u kojem je primatelj licencije dužan o svome trošku preusmjeriti sve proizvode koji su u njegovom posjedu, skrbni ili ovlasti u zemlje s potrebama iz članka 103. ovoga zakona ili ih na drugi način ukloniti uz savjetovanje s nositeljem prava.
- Nakon što je zemlja uvoznica obavijestila da je količina farmaceutskih proizvoda postala nedostatna za zadovoljenje njezinih potreba, primatelj licencije može tužbom zahtijevati izmjenu uvjeta licencije radi proizvodnje i izvoza dodatnih količina proizvoda do razine potrebne za udovoljavanje potrebama dotične zemlje uvoznice. U takvim slučajevima Sud postupuje žurno. Ako zatražena dodatna količina proizvoda ne prelazi 25%, ne primjenjuju se odredbe članka 103. stavka (8) ovoga zakona.

Članak 106.

(Obavješćavanje Vijeća za TRIPS)

- Sud će putem Instituta obavijestiti Vijeće za TRIPS o svojim pravomoćnim presudama o izdavanju prisilne licencije, uvjetima pod kojima je izdana, kao i o njezinom prestanku i izmjeni.
- Dostavljeni podaci uključuju osobito sljedeće:
 - ime i prezime te adresu primatelja licencije;
 - dotični proizvod;
 - količinu kojom se opskrbljuje;
 - zemlju uvoznicu;
 - trajanje licencije;
 - adresu web-stranice iz članka 103. stavka (5) ovoga zakona.

Članak 107.

(Zabrana uvoza)

- Zabranjen je uvoz u Bosnu i Hercegovinu i države članice Europske unije proizvoda proizvedenih na temelju prisilne licencije za potrebe javnog zdravlja izdane sukladno odredbama ovoga zakona radi slobodnog puštanja u promet, ponovnog uvoza, stavljanja pod suspenzivne postupke ili stavljanja u slobodne zone ili slobodna skladišta.
- Stavak (1) ovoga članka ne primjenjuje se u slučaju ponovnog izvoza u zemlju uvoznicu navedenu u prijavi i identificiranu na pakiranju i dokumentaciji koja prati proizvod ili stavljanja u postupak tranzitnog ili carinskog skladištenja ili u slobodne zone ili slobodna skladišta u svrhu ponovnog izvoza u tu zemlju uvoznicu.

Članak 108.

(Radnje carine)

- Ako postoji osnova za sumnju da su proizvodi proizvedeni na temelju prisilne licencije za potrebe javnog zdravlja,

izdane sukladno odredbama ovoga zakona, uvezeni na područje Bosne i Hercegovine suprotno odredbama članka 107. stavka (1) ovoga zakona, nadležna carinska tijela će, radi provjere, zadržati dotične proizvode toliko dugo koliko je potrebno, a najdulje deset radnih dana. Ako postoje posebne okolnosti, nadležna carinska tijela mogu odlučiti o produljenju razdoblja zadržavanja za najdulje dodatnih deset radnih dana.

- (2) O zadržavanju iz stavka (1) ovoga članka nadležna carinska tijela će, bez odgode, obavijestiti nositelja prava i proizvođača ili izvoznika dotičnih proizvoda te ih pozvati na dostavu podataka i dokaza o dotičnim proizvodima.
- (3) Ako nadležna carinska tijela u razdoblju zadržavanja utvrde povredu prisilne licencije suprotno zabrani iz članka 107. stavka (1) ovoga zakona, zaplijenit će proizvode i ukloniti ih iz prometa sukladno carinskim propisima.
- (4) Postupak zadržavanja i pljenidbe robe provodi se na trošak uvoznika, sukladno carinskim propisima. Solidarno s uvoznikom, za odnosne troškove odgovara i svaka druga osoba koja je pokušala nezakonit uvoz.
- (5) Ako se utvrdi da se uvozom proizvoda koji su zadržani sukladno odredbama ovoga članka ne bi prekršila zabrana iz članka 107. stavka (1) ovoga zakona i ako su poštivani carinski propisi, nadležna carinska tijela pustit će proizvode u promet na području Bosne i Hercegovine.
- (6) O zapljenama i uništenju proizvoda prema odredbama ovoga članka nadležna carinska tijela obavijestit će Institut.
- (7) Odredbe čl. 107. i 108. ovoga zakona ne primjenjuju se na uvoz male količine proizvoda u granicama propisanim glede oslobađanja od plaćanja carine, koji su sadržani u osobnoj prtljazi putnika i namijenjeni za privatno i nekomercijalno korištenje.

DIO JEDANAESTI - MEĐUNARODNA PRIJAVA PREMA PCT-u

Članak 109.

(Međunarodna prijava patenta)

- (1) Međunarodna prijava je prijava koja se podnosi sukladno PCT-u. Svako pozivanje na PCT u ovome dijelu Zakona ujedno se smatra pozivanjem i na odredbe Pravilnika prema Ugovoru o suradnji na području патената (u daljnjem tekstu: Pravilnik sukladno PCT-u).
- (2) Na međunarodne prijave koje se podnose Institutu kao prijamnom uredu ili u kojima je Institut naveden kao naznačeni ili izabrani ured primjenjuju se odredbe PCT-a, ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona.

Članak 110.

(Međunarodna prijava patenta koja se podnosi Institutu kao prijamnom uredu)

- (1) Međunarodna prijava može se podnijeti Institutu kao prijamnom uredu ako je podnositelj prijave državljanin Bosne i Hercegovine ili fizička osoba koja u Bosni i Hercegovini ima prebivalište ili pravna osoba koja ima svoje sjedište u Bosni i Hercegovini.
- (2) Za podnošenje međunarodne prijave iz stavka (1) ovoga članka plaćaju se propisane pristojbe i troškovi postupka sukladno članku 17. ovoga zakona za prosljeđivanje međunarodnom uredu u roku utvrđenom odredbama PCT-a.

Članak 111.

(Međunarodna prijava patenta koja se podnosi Institutu kao naznačenom ili izabranom uredu)

- (1) Međunarodna prijava u kojoj je Bosna i Hercegovina, sukladno odredbama PCT-a, naznačena ili izabrana radi

priznavanja nacionalnog patenta, za koju su plaćene pristojbe i troškovi, podnosi se Institutu na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini najkasnije do isteka 34 mjeseca računajući od dana njezinog podnošenja, odnosno datuma prvenstva ako je u međunarodnoj prijavi zahtijevano prvenstvo sukladno članku 8. PCT-a.

- (2) Međunarodna prijava koja je podnesena Institutu kao naznačenom ili izabranom uredu objavljuje se u službenom glasilu na način propisan člankom 41. ovoga zakona.
- (3) Privremena prava propisana odredbom članka 90. ovoga zakona podnositelj međunarodne prijave iz stavka (1) ovoga članka stječe danom objave prijave na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.
- (4) Za međunarodne prijave iz stavka (1) ovoga članka rok u kojem se može podnijeti jedan od zahtjeva iz članka 42. ovoga zakona počinje teći od dana objave u službenom glasilu.
- (5) Međunarodna prijava objavljena prema članku 21. PCT-a neće se smatrati stanjem tehnike sukladno odredbi članka 10. stavka (3) ovoga zakona sve dok se ne ispune uvjeti propisani odredbom stavka (1) ovoga članka.

DIO DVANAESTI - PROŠIRENI EUROPSKI PATENT (EPC)

Članak 112.

(Proširenje učinka europskog patenta)

- (1) Europska prijava i europski patent koji su prošireni na Bosnu i Hercegovinu, sukladno odredbama ovoga dijela, imaju jednak učinak i podložni su istim uvjetima kao i nacionalna prijava i nacionalni patent prema ovome zakonu.
- (2) Prema ovom zakonu:
 - a) europska prijava je prijava europskog patenta podnesena EPC-u, kao i međunarodna prijava podnesena PCT-u za koju EPO obavlja poslove kao naznačeni ili izabrani ured i u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina;
 - b) prošireni europski patent znači europski patent priznat od EPO-a na temelju europske prijave patenta za koju je zahtijevano proširenje na Bosnu i Hercegovinu.

Članak 113.

(Zahtjev za proširenje)

- (1) Europska prijava i europski patent priznat na temelju te prijave proširuju se na Bosnu i Hercegovinu na zahtjev podnositelja prijave. Zahtjev za proširenje smatra se podnesenim za svaku europsku prijavu koja je podnesena na dan ili poslije dana stupanja na snagu Sporazuma o suradnji i proširenju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Europske patentne organizacije ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 2/04), stupio na snagu 1.12.2004. godine.
- (2) Institut će, što je moguće prije, objaviti u službenom glasilu informaciju o svakom zahtjevu za proširenje nakon što ga EPO obavijesti da je plaćena propisana pristojba za proširenje, ali ne prije isteka roka od 18 mjeseci od dana podnošenja ili, kada je zahtijevano prvenstvo, od najranijeg datuma prvenstva.
- (3) Zahtjev za proširenje može se povući u svako doba. Zahtjev se smatra povučenim ako propisana pristojba za proširenje nije plaćena u roku ili ako je europska prijava konačno odbijena ili povučena ili se smatra povučenom. Institut će objaviti informacije o promjenama u službenom glasilu što je moguće prije ako je zahtjev za proširenje već objavljen sukladno stavku (2) ovoga članka.

- (4) Ravnatelj Instituta pravilnikom utvrđuje način i sadržaj objave sukladno st. (2) i (3) ovoga članka.

Članak 114.

(Pristojba za proširenje)

- (1) Sukladno članku 113. ovoga zakona, pristojba za proširenje plaća se EPO-u u roku od šest mjeseci od dana objave podatka u Europskom biltenu za patente o objavi europskog izvješća o pretraživanju ili, kada je to prikladno, u roku za izvršenje radnji obvezanih za ulazak međunarodne prijave u europsku fazu sukladno članku 112. stavku (2) točki a) ovoga zakona.
- (2) Pristojba za proširenje može se uredno platiti i nakon isteka roka iz stavka (1) ovoga članka u dodatnom roku od dva mjeseca, pod uvjetom da se u tom roku plati u iznosu uvećanom za 50%.
- (3) Na plaćanje pristojbi za proširenje na odgovarajući se način primjenjuju pravila EPC-a koja se odnose na pristojbe. Za uredno plaćene pristojbe za proširenje ne postoji mogućnost povrata.

Članak 115.

(Učinci europskih prijava)

- (1) Europska prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja jednakovrijedna je urednoj nacionalnoj prijavi s pravom prvenstva zahtijevanim za europsku prijavu kada je priznato, bez obzira na ishod provedenog postupka.
- (2) Objavljena europska prijava privremeno daje jednaku zaštitu kakvu daje i objavljena nacionalna prijava prema članku 90. ovoga zakona od dana kad je podnositelj prijave dostavio prijevod patentnih zahtjeva objavljene europske prijave na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini osobi koja se koristi tim izumom u Bosni i Hercegovini.
- (3) Smatra se da europska prijava patenta od početka nije imala učinke navedene u stavku (2) ovoga članka ako je zahtjev za proširenje povučen ili se smatra povučenim.

Članak 116.

(Učinci proširenih europskih patenata)

- (1) Prošireni europski patent, sukladno odredbama st. (2) - (6) ovoga članka, od dana objave podatka o njegovu priznavanju od EPO-a daje ista prava koja bi bila dana i nacionalnim patentom priznatim ovim zakonom.
- (2) U roku od tri mjeseca od dana objave podatka o priznanju europskog patenta, nositelj patenta mora dostaviti Institutu: zahtjev za upis proširenog europskog patenta u registar patenata, patentni spis europskog patenta kako je priznat, prijevod patentnih zahtjeva na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini i platiti pristojbe i troškove postupka za objavu i tiskanje prijevoda patentnih zahtjeva iz europskog patenta na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini, sukladno posebnom propisu.
- (3) Ako europski patent ostane na snazi s izmijenjenim patentnim zahtjevima kao rezultat prigovora ili zahtjeva za ograničenje podnesenog EPO-u, nositelj patenta mora dostaviti Institutu prijevod izmijenjenih patentnih zahtjeva na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini i platiti propisane pristojbe i troškove postupka za objavu u službenom glasilu Instituta u roku od tri mjeseca od dana objave podatka o odluci kojom se europski patent održava u vrijednosti s izmijenjenim patentnim zahtjevima ili se on ograničava.
- (4) Ako tekst patentnih zahtjeva sadrži pozivne oznake korištene u crtežima, ti se crteži moraju priložiti uz prijevod naveden u st. (2) i (3) ovoga članka.

- (5) Institut u službenom glasilu Instituta objavljuje, što je moguće prije, podatak o svakom prijevodu koji je uredno podnesen prema stavku (2) odnosno stavku (3) ovoga članka.

- (6) Ako prijevod iz stavka (2) odnosno stavka (3) ovoga članka nije podnesen u propisanom roku ili ako propisane pristojbe i troškovi postupka nisu plaćeni u određenom roku, smatra se da prošireni europski patent od početka ne vrijedi.

- (7) Smatra se da prošireni europski patent i prijava na temelju koje je on priznat nisu od početka proizvodili učinke navedene u stavku (1) ovoga članka i članku 113. stavku (2) ovoga zakona u onoj mjeri u kojoj je taj patent proglašen nevažećim u postupku povodom prigovora i postupku ograničenja ili proglašenja ništavim koji se vode pred EPO-om.

- (8) Institut upisuje podatak o upisu proširenog europskog patenta u registar patenata iz članka 16. ovoga zakona.

- (9) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca kojim se zahtijeva upis europskog patenta u registar iz stavka (2) ovoga članka, sadržaj objave iz stavka (5) ovoga članka i upis u registar iz stavka (8) ovoga članka.

Članak 117.

(Vjerodostojni tekst europske prijave patenta ili europskog patenta)

- (1) Tekst europske prijave patenta ili europskog patenta koji je sastavljen na jeziku na kojem se vodi postupak pred EPO-om je vjerodostojan tekst u bilo kojem postupku u Bosni i Hercegovini.

- (2) Ako prijevod na jedan od službenih jezika u Bosni i Hercegovini daje zaštitu užu od zaštite koju daje prijava za prošireni europski patent ili prošireni europski patent, prijevod propisan člankom 115. stavkom (2) i člankom 116. stavkom (2) ovoga zakona smatra se vjerodostojnim, osim u postupcima poništenja patenta.

- (3) Podnositelj prijave ili nositelj patenta može, u bilo koje vrijeme, dostaviti ispravljeni prijevod patentnih zahtjeva iz europske prijave patenta ili europskog patenta. Ispravljeni prijevod zahtjeva iz objavljene europske prijave ne proizvodi nijedan pravni učinak dok ne bude dostavljen osobi koja koristi izum u Bosni i Hercegovini. Ispravljeni prijevod zahtjeva iz proširenog europskog patenta ne proizvodi nijedan pravni učinak sve dok podatak o njemu ne objavi Institut sukladno članku 116. stavku (5) ovoga zakona.

- (4) Svaka osoba koja se u dobroj vjeri koristi izumom ili koja je obavila učinkovite i ozbiljne pripreme za korištenje izuma, a čije korištenje ne bi predstavljalo povredu prava iz prijave ili patenta u izvornom prijevodu, nakon što ispravljeni prijevod počne proizvoditi učinak, može nastaviti takvo korištenje u svojem poslovanju ili za potrebe svojeg poslovanja bez plaćanja naknade.

Članak 118.

(Prava ranijeg datuma)

- (1) Europska prijava za koju je plaćena pristojba za proširenje i prošireni europski patent imaju, u odnosu na nacionalnu prijavu patenta i nacionalni patent, isti učinak na stanje tehnike kao i nacionalna prijava i nacionalni patent.

- (2) Nacionalna prijava i nacionalni patent imaju, u odnosu na prošireni europski patent, isti učinak na stanje tehnike koji imaju i u odnosu na nacionalni patent.

Članak 119.

(Istodobna zaštita)

Ako prošireni europski patent i nacionalni patent imaju isti datum podnošenja ili ako je zatraženo pravo prvenstva, isti je datum prvenstva priznat istoj osobi ili njezinu pravnom sljedniku, nacionalni patent nema učinak u mjeri u kojoj pokriva isti izum kao i prošireni europski patent od dana od kojeg je istekao rok za podnošenje prigovora na priznati europski patent u slučaju da prigovor nije podnesen, a u slučaju kad je prigovor podnesen, od dana od kojeg je u postupku povodom prigovora donesena konačna odluka da europski patent ostaje na snazi.

Članak 120.

(Pristojbe za održavanje proširenih europskih patenata)

- (1) Pristojbe i troškovi postupka održavanja proširenih europskih patenata plaćaju se Institutu za godine koje slijede nakon godine u kojoj je objavljen podatak o priznanju europskog patenta.
- (2) Članak 141. stavak (2) EPC-a primjenjuje se na odgovarajući način.

Članak 121.

(Primjena EPC-a)

Odredbe EPC i provedbenih propisa uz nju ne primjenjuju se na Dio dvanaesti ovoga zakona, osim ako tim odredbama nije drukčije propisano.

DIO TRINAESTI - EUROPSKI PATENT

Članak 122.

(Europska prijava i europski patent)

Europska prijava i europski patent, sukladno odredbama ovoga dijela, imaju isti učinak i podložni su istim uvjetima kao i nacionalna prijava patenta i nacionalni patent prema ovom zakonu.

Članak 123.

(Podnošenje europske prijave patenta)

- (1) Europska prijava može se podnijeti:
 - a) EPO-u ili
 - b) Institutu.
- (2) Europska prijava podnesena Institutu ima isti učinak kao da je istoga dana podnesena EPO-u, pod uvjetom da je Institut, sukladno odredbama EPC-a, pravodobno prosljedi EPO-u.
- (3) Europska izdvojena prijava podnosi se neposredno EPO-u.
- (4) Ako Institut na prvi pogled utvrdi da se radi o mogućem povjerljivom izumu od interesa za Bosnu i Hercegovinu, neće prosljediti europsku prijavu EPO-u sukladno odredbama stavka (2) ovoga članka, već će postupiti sukladno članku 86. ovoga zakona.
- (5) Europska prijava koja se podnese Institutu sukladno odredbama ovoga članka može se podnijeti na bilo kojem od jezika iz članka 14. st. (1) i (2) EPC-a.

Članak 124.

(Pristojba za europsku prijavu)

Pristojbe i troškovi koji se plaćaju u vezi s europskom prijavom plaćaju se EPO-u sukladno odredbama EPC-a i važećih propisa.

Članak 125.

(Učinci europskih prijava)

- (1) Europska prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja i u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina jednakovrijedna je urednoj nacionalnoj prijavi, kad je primjenjiva, s pravom prvenstva zahtijevanim za europsku prijavu, bez obzira na ishod provedenog postupka.
- (2) Objavljena europska prijava patenta privremeno daje jednaku zaštitu kakvu daje i objavljena nacionalna prijava

prema članku 90. ovoga zakona od dana kada je podnositelj prijave dostavio prijevod patentnih zahtjeva objavljene europske prijave patenta na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini osobi koja se koristi tim izumom u Bosni i Hercegovini.

- (3) Smatra se da europska prijava od početka nije imala učinke navedene u stavku (2) ovoga članka ako je povučena ili se smatra povučenom, konačno odbijena ili ako je naznaka Bosne i Hercegovine povučena ili se smatra povučenom.

Članak 126.

(Učinci europskog patenta)

- (1) Europski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina, sukladno odredbama st. (2) - (6) ovoga članka, od dana objave podatka o njegovu priznavanju od EPO-a daje ista prava koja bi bila dana i nacionalnim patentom priznatim sukladno ovome zakonu.
- (2) U roku od tri mjeseca od dana objave podatka o priznanju europskog patenta, nositelj patenta mora dostaviti Institutu zahtjev za upis europskog patenta u registar patenata, patentni spis europskog patenta kako je objavljen u službenome glasilu EPO-a i prijevod patentnih zahtjeva na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini te platiti propisane pristojbe i troškove postupka za objavu i tiskanje prijevoda.
- (3) Ako kao ishod prigovora podnesenog EPO-u europski patent ostane na snazi s izmijenjenim patentnim zahtjevima ili kao ishod zahtjeva za ograničenje iz članka 105.a. EPC-a europski patent bude ograničen izmjenom patentnih zahtjeva, nositelj patenta mora dostaviti Institutu prijevod izmijenjenih patentnih zahtjeva na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini i platiti propisane pristojbe i troškove postupka za objavu u službenom glasilu u roku od tri mjeseca od dana objave podatka o odluci da europski patent ostaje na snazi s izmijenjenim patentnim zahtjevima.
- (4) Ako tekst patentnih zahtjeva sadrži pozivne oznake korištene u crtežima, ti se crteži moraju priložiti uz prijevod naveden u st. (2) i (3) ovoga članka.
- (5) Institut u službenom glasilu objavljuje podatak o svakom prijevodu koji je uredno podnesen prema stavku (2) odnosno stavku (3) ovoga članka.
- (6) Ako prijevod iz stavka (2) odnosno stavka (3) ovoga članka nije podnesen u propisanom roku ili ako propisane pristojbe i troškovi postupka nisu plaćeni u određenom roku, smatra se da europski patent za Bosnu i Hercegovinu od početka ne vrijedi te se članak 122. EPC-a primjenjuje na odgovarajući način.
- (7) Smatra se da europski patent i prijava na kojoj se temelji od početka nisu imali učinke navedene u stavku (1) ovoga članka i članku 125. stavku (2) ovoga zakona u opsegu u kojem je taj patent proglašen nevažećim ili je ograničen u postupku po prigovoru ili je on proglašen nevažećim ili je ograničen u postupku iz članka 105.a. EPC-a pred EPO-om.
- (8) Institut upisuje podatak o upisu europskog patenta u registar patenata iz članka 16. ovoga zakona.
- (9) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca kojim se zahtijeva upis europskog patenta u registar iz stavka (2) ovoga članka, sadržaj objave iz stavka (5) ovoga članka i upis u registar iz stavka (8) ovoga članka.

Članak 127.

(Vjerodostojan tekst)

- (1) Tekst europske prijave ili europskog patenta koji je sastavljen na jeziku na kojem se vodi postupak pred EPO-om vjerodostojan je tekst u bilo kojem postupku u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako prijevod na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini daje zaštitu užu od zaštite koju daje europska prijava patenta ili europski patent, prijevod propisan člankom 126. stavkom (2) ovoga zakona smatrat će se vjerodostojnim, osim u postupcima za poništenje patenta.
- (3) Podnositelj prijave patenta ili nositelj patenta mogu, u bilo koje vrijeme, podnijeti ispravljeni prijevod patentnih zahtjeva prijave europskog patenta ili europskog patenta. Ispravljeni prijevod neće imati bilo kakav pravni učinak dok ga ne objavi Institut.
- (4) Svaka osoba koja se u dobroj vjeri koristi izumom ili koja je obavila učinkovite i ozbiljne pripreme za korištenje izuma, a čije korištenje ne bi predstavljalo povredu prava iz prijave ili patenta u izvornom prijevodu, nakon što ispravljeni prijevod počne proizvoditi učinak može nastaviti takvo korištenje u svojem poslovanju ili za potrebe svojega poslovanja bez plaćanja naknade.

Članak 128.

(Prava ranijeg datuma)

- (1) Europska prijava patenta i europski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina imaju, u odnosu na nacionalnu prijavu i nacionalni patent, isti učinak na stanje tehnike kao i nacionalna prijava patenta i nacionalni patent.
- (2) U Bosni i Hercegovini nacionalna prijava patenta i nacionalni patent imaju, u odnosu na europski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina, isti učinak na stanje tehnike koji imaju i u odnosu na nacionalni patent.

Članak 129.

(Istodobna zaštita)

Ako europski patent i nacionalni patent imaju isti datum podnošenja ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, isti je datum prvenstva priznat istoj osobi ili njezinu pravnom sljedniku, nacionalni patent nema učinak u opsegu u kojem pokriva isti izum kao i europski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina od dana na koji je istekao rok za podnošenje prigovora protiv europskog patenta, pri čemu prigovor nije podnesen, a u slučaju da je prigovor podnesen, od dana kad je donesena konačna odluka u postupku povodom prigovora da europski patent ostaje na snazi.

Članak 130.

(Preinaka u nacionalnu prijavu)

- (1) Institut provodi postupak priznavanja nacionalnog patenta na zahtjev podnositelja europske prijave ili na zahtjev nositelja europskog patenta u sljedećim slučajevima:
 - a) kada se europska prijava smatra povučenom prema članku 77. stavku (3) EPC-a ili
 - b) kada prijevod europske prijave patenta nije pravodobno podnesen sukladno odredbi članka 14. stavka (2) i članka 90. stavka (3) EPC-a.
- (2) U slučaju iz stavka (1) točke a) ovoga članka, zahtjev za preinaku podnosi se Institutu. Institut, pridržavajući se propisa o nacionalnoj sigurnosti, neposredno proslijeđuje zahtjev središnjim uredima za industrijsko vlasništvo država ugovornica koje su u njemu navedene.
- (3) U slučajevima iz stavka (1) točke b) ovoga članka, zahtjev za preinaku podnosi se EPO-u, koji ga proslijeđuje Institutu ako je u njemu navedena Bosna i Hercegovina.

- (4) Zahtjev se smatra podnesenim nakon uplate pristojbi i naknade troškova za preinaku. Učinci europske patentne prijave iz članka 66. EPC-a prestaju ako zahtjev za preinaku nije pravodobno podnesen.
- (5) U roku od dva mjeseca od podnošenja zahtjeva za preinaku europske prijave u nacionalnu prijavu, podnositelj prijave dužan je platiti propisane pristojbe i naknade troškova sukladno posebnim propisima te podnijeti Institutu prijevod izvornog teksta europske prijave na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini. Podatak o preinaci objavljuje se u službenom glasilu Instituta. Ako pristojbe i naknade troškova nisu pravodobno plaćene, odnosno ako prijevod izvornog teksta europske prijave na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini nije pravodobno podnesen, smatra se da zahtjev za preinaku nije podnesen, o čemu Institut donosi odgovarajući akt.

Članak 131.

(Pristojbe za održavanje europskih patenata)

- (1) Pristojbe i troškovi postupka za održavanje europskih patenata plaćaju se Institutu za godine koje slijede nakon godine u kojoj je objavljen podatak o priznanju europskog patenta.
- (2) Članak 141. stavak (2) EPC-a primjenjuje se na odgovarajući način.

Članak 132.

(Promet prava iz europske prijave i europskoga patenta)

Odredbе ovoga zakona o prijenosu prava, licencijama, založnom pravu, ovrsi, stečaju i prisilnim licencijama primjenjuju se na europske prijave i europske patente s učinkom na području Bosne i Hercegovine.

Članak 133.

(Zaštita od povrede i građanskopravna zaštita)

- (1) Odredbe ovoga zakona u slučaju povrede primjenjuju se na europske prijave i europske patente u kojima je naznačena Bosna i Hercegovina.
- (2) U slučaju spora u vezi s europskim patentom, nositelj patenta mora, o svojem trošku, dostaviti potpuni prijevod patentnog spisa na jedan od službenih jezika u Bosni i Hercegovini na zahtjev osobe koja navodno povređuje patent ili nadležnog suda.

Članak 134.

(Proglašenje europskog patenta ništavim)

- (1) Pridržavajući se odredaba članka 139. EPC-a, odnosno odredbe članka 136. ovoga zakona, europski patent može biti proglašen ništavim u postupku pred Institutom sukladno odredbama ovoga zakona, s učinkom za Bosnu i Hercegovinu.
- (2) Ako je Institutu podnesen zahtjev za proglašenje ništavim europskog patenta nakon što je pred EPO-om pokrenut postupak povodom prigovora iz članka 99. EPC-a ili zahtjeva za ograničenje ili proglašenje nevažećim iz članka 105.a. EPC-a, Institut će prekinuti postupak povodom zahtjeva za proglašenje ništavim do okončanja navedenih postupaka pred EPO-om.

Članak 135.

(Primjena EPC-a)

Na europske prijave i europske patente koji, sukladno odredbama EPC-a i ovoga zakona, imaju učinak u Bosni i Hercegovini primjenjuje se EPC.

DIO ČETRNAESTI - PROGLAŠENJE RJEŠENJA NIŠTAVIM**Članak 136.**

(Razlozi za proglašenje rješenja ništavim)

- (1) Rješenje o priznanju patenta odnosno registraciji korisnog modela može se proglasiti ništavim u svako doba po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresirane osobe ili pravobranitelja BiH ili ombudsmana BiH.
- (2) Proglasit će se ništavim rješenje o priznanju patenta:
 - a) za predmet zaštite koji se u smislu članka 8. stavka (6) i članka 9. ovoga zakona ne može zaštititi patentom;
 - b) za izum koji na dan podnošenja prijave patenta, odnosno na dan priznatoga prvenstva, nije bio nov ili nije imao inventivnu razinu;
 - c) za izum koji nije industrijski primjenjiv;
 - d) za izum koji nije otkriven na dostatno jasan i detaljan način tako da ga stručna osoba iz odgovarajućeg područja tehnike može izvesti, uključujući i slučaj nedostupnosti živog biološkog materijala u mjerodavnoj ustanovi;
 - e) za predmet zaštite koji izlazi izvan sadržaja prijave patenta kakva je podnesena ili ako je patent priznat na temelju izdvojene prijave koja izlazi izvan sadržaja prijave kakva je podnesena;
 - f) na ime osobe koja nije imala pravo na zaštitu izuma.
- (3) Proglasit će se ništavim rješenje o priznanju korisnog modela čiji je predmet zaštite u suprotnosti s odredbama članka 50. ovoga zakona.

Članak 137.

(Prijedlog za proglašenje rješenja ništavim)

- (1) Postupak proglašavanja rješenja o priznanju patenta odnosno rješenja o registraciji korisnog modela ništavim pokreće se podnošenjem prijedloga Institutu.
- (2) Prijedlog iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati: podatke o podnosiocu prijedloga, podatke o nositelju patenta odnosno korisnog modela, broj rješenja i registarski broj te razloge zbog kojih se predlaže proglašenje patenta ništavim, s potrebnim dokazima.

Članak 138.

(Postupak povodom prijedloga za proglašenje rješenja ništavim)

- (1) Ako prijedlog za proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim nije sastavljen sukladno odredbi članka 137. stavka (2) ovoga zakona ili ako nisu plaćene pristojbe i troškovi postupka sukladno članku 17. ovoga zakona, Institut poziva podnosioca da u roku od mjesec dana od dana primitka poziva otkloni nedostatke.
- (2) Ako podnositelj ne uredi prijedlog u roku određenom stavkom (1) ovoga članka, Institut zaključkom odbacuje prijedlog.
- (3) Uredan prijedlog Institut dostavlja nositelju patenta i poziva ga da dostavi svoj odgovor u roku koji ne može biti kraći od jednog mjeseca niti dulji od dva mjeseca od dana njegova primitka.
- (4) U postupku proglašavanja rješenja o priznanju patenta ništavim Institut poziva stranke da u roku iz stavka (3) ovoga članka dostave svoje primjedbe na podneske druge stranke. Kada je potrebno, Institut ujedno poziva nositelja patenta da podnese opis, patentne zahtjeve i crteže u izmijenjenom obliku, pod uvjetom da predmet zaštite ne izlazi izvan sadržaja patenta kakav je priznat.
- (5) Prije donošenja odluke o održavanju u vrijednosti patenta u izmijenjenom obliku, Institut obavještava stranke da

namjerava održati u vrijednosti patent kako je izmijenjen u postupku proglašavanja ništavim i poziva ih da u roku iz stavka (3) ovoga članka podnesu obrazložene primjedbe ako nisu suglasne s tekstom na temelju kojeg namjerava održati patent u vrijednosti. Ako se stranke ne suglase s tim tekstom, postupak proglašavanja rješenja o priznanju patenta ništavim može se nastaviti.

- (6) Ako su stranke suglasne s tekstom na temelju kojeg Institut namjerava održati patent u vrijednosti ili se nisu očitovale po pozivu iz stavka (5) ovoga članka, Institut poziva nositelja patenta da u roku od mjesec dana od primitka poziva plati pristojbu i troškove postupka za tiskanje novog patentnog spisa. Ako pristojbe i troškovi postupka ne budu plaćeni, rješenje o priznanju patenta proglašava se ništavim u granicama prijedloga.
- (7) Institut može, na obrazloženi zahtjev, produljiti rokove iz ovoga članka za vrijeme koje smatra opravdanim, ali najdulje za dva mjeseca.
- (8) Ako to ocijeni nužnim radi utvrđivanja činjenica bitnih za donošenje odluke, Institut može održati usmenu raspravu.
- (9) Odredbe ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način ako je podnesen prijedlog za proglašenje rješenja o registraciji korisnog modela ništavim i kad su priloženi dokazi iz članka 137. stavka (2) ovoga zakona dostatni za vjerojatnost da korisni model ne ispunjava uvjete iz članka 50. ovoga zakona.
- (10) Ako podnositelj prijedloga za proglašenje rješenja o priznanju patenta, odnosno o registraciji korisnog modela, ništavim tijekom postupka odustane od prijedloga, Institut može nastaviti postupak po službenoj dužnosti.
- (11) Odredbe ovoga članka koje se odnose na postupak povodom prijedloga za poništenje rješenja o priznanju patenta, odnosno registraciji korisnog modela, na odgovarajući način se primjenjuju i na postupak povodom prijedloga za poništenje rješenja o izdavanju svjedodžbe.

Članak 139.

(Ništavnost rješenja o dodjeli svjedodžbe)

- (1) Rješenje o izdavanju svjedodžbe odnosno rješenje o produljenju trajanja svjedodžbe može se proglasiti ništavim u svako doba po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresirane osobe.
- (2) Rješenje o izdavanju svjedodžbe proglasit će se ništavim ako je:
 - a) dodijeljena protivno odredbama članka 75. ovoga zakona;
 - b) temeljni patent prestao važiti prije isteka svoga zakonskog roka trajanja;
 - c) temeljni patent opozvan ili ograničen u mjeri da proizvod za koji je svjedodžba izdana više nije zaštićen zahtjevima temeljnog patenta ili ako nakon isteka temeljnog patenta postoje razlozi za opoziv koji bi opravdali takav opoziv ili ograničenje.

Članak 140.

(Rješenje o prijedlogu za proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim)

- (1) Na temelju ishoda provedenog postupka Institut donosi rješenje o proglašenju rješenja o priznanju patenta ništavim, u cijelosti ili djelomično, ili rješenje kojim se prijedlog odbija.
- (2) Prijava i patent priznat na temelju te prijave od početka neće imati učinke navedene u čl. 89. i 90. ovoga zakona u mjeri u

kojoj je rješenje o priznanju patenta proglašeno ništavim ili nevažećim.

- (3) Proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim nema retroaktivni učinak na pravomoćne sudske odluke u vezi s utvrđivanjem povrede prava, kao ni na sklopljene ugovore o prijenosu prava, odnosno ustupanju licencije, ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori provedeni, pod uvjetom da je tužitelj odnosno nositelj prava patenta postupao savjesno.

DIO PETNAESTI - POSTUPAK PO ŽALBI

Članak 141.

(Pravo žalbe)

- (1) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom stupnju stranka čijem zahtjevu nije u cijelosti ili u dijelu udovoljeno ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana primitka odluke.
- (2) Druge stranke u postupku koji je okončan odlukom protiv koje se podnosi žalba imaju pravo biti stranke u žalbenom postupku.

Članak 142.

(Sadržaj žalbe)

Osim podataka koje mora imati svaki podnesak, žalba mora sadržavati:

- naznaku odluke protiv koje se podnosi;
- izjavu o tome da se odluka osporava u cijelosti ili u određenom dijelu;
- razloge zbog kojih se podnosi žalba;
- obrazloženje žalbe te dokaze kojima podnositelj žalbe potvrđuje svoje navode iz žalbe;
- potpis podnositelja žalbe;
- punomoć, ako se žalba podnosi posredstvom zastupnika.

Članak 143.

(Povjerenstvo za žalbe Instituta)

- (1) Povjerenstvo za žalbe Instituta za odlučivanje o žalbama protiv odluka Instituta osniva se kao neovisni organ za odlučivanje o žalbama sukladno odredbama ovoga zakona.
- (2) Povjerenstvo za žalbe ima tri člana, od kojih je jedan predsjedatelj, i tri zamjenika člana, od kojih je jedan zamjenik predsjedatelja. Članove Povjerenstva za žalbe imenuje Vijeće ministara na osnovi javnog natječaja, između neovisnih stručnjaka iz područja prava industrijskog vlasništva na način uređen odlukom Vijeća ministara. Zaposleni u Institutu ne mogu biti članovi Povjerenstva za žalbe.
- (3) Sjedište Povjerenstva za žalbe je u sjedištu Instituta. Povjerenstvo za žalbe ima svoj pečat. Institut osigurava Povjerenstvu za žalbe radni prostor i potrebnu opremu za obavljanje njegove zadaće. Institut osigurava uredske i druge administrativne poslove za Povjerenstvo za žalbe.
- (4) Predsjedatelj Povjerenstva za žalbe (u daljnjem tekstu: predsjedatelj) upravlja radom Povjerenstva za žalbe. Ako sjednici ne može nazočiti predsjedatelj ili član Povjerenstva za žalbe, zamjenjuje ga zamjenik predsjedatelja odnosno zamjenik člana.
- (5) Predsjedatelj i članovi Povjerenstva za žalbe neovisni su, nisu obvezani nikakvim uputama ravnatelja Instituta i svoje zadatke obavljaju nepristrano i sukladno zakonu i pravilima struke.
- (6) Predsjedatelj i članovi Povjerenstva za žalbe imaju položaj neovisnih stručnjaka, a naknadu za svoj rad primaju sukladno provedbenom propisu o naknadama za rad Povjerenstva za žalbe Instituta i odluci Vijeća ministara.

- (7) Članovi Povjerenstva za žalbe i zamjenici članova koji su sudjelovali u donošenju odluke u prvostupanjskom postupku, ili kad postoje drugi razlozi za njihovo izuzeće, ne mogu sudjelovati u postupku povodom žalbe u istom predmetu.

- (8) Pojednostosti o radu Povjerenstva za žalbe uređuju se poslovnikom koji donosi Povjerenstvo za žalbe.

Članak 144.

(Odlučivanje o žalbi)

- (1) Povjerenstvo za žalbe odlučuje na sjednicama većinom glasova.
- (2) Povjerenstvo za žalbe odlučuje na osnovi podnesaka stranaka, a kada to smatra potrebnim, može odrediti održavanje usmene rasprave.
- (3) Odredbe čl. 45. i 46. odnosno 141. ovoga zakona na odgovarajući se način primjenjuju u rješavanju Povjerenstva za žalbe o žalbi.

DIO ŠESNAESTI - ZAŠTITA PRAVA

POGLAVLJE I. OVLAŠTENIK I SOLIDARNOST OVLAŠTENIKA

Članak 145.

(Ovlaštene osobe)

- (1) Osoba čija su prava prema ovome zakonu povrijeđena (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) može tražiti zaštitu tih prava i naknadu štete od povreditelja tih prava prema općim pravilima o naknadi štete, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Jednaku zaštitu može tražiti ovlaštenik kada prijeti stvarna opasnost da će njegova prava iz ovoga zakona biti povrijeđena.

Članak 146.

(Solidarnost ovlaštenika)

Ako je više osoba ovlašteno tražiti zaštitu prava, svaka od njih može tražiti zaštitu tog prava u cjelini.

POGLAVLJE II. GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Članak 147.

(Tužbeni zahtjevi)

- (1) Ako je isključivo pravo prema ovome zakonu povrijeđeno, ovlaštenik može tužbom zahtijevati:
- utvrđivanje počinjene povrede;
 - zabranu daljnjeg činjenja počinjene povrede i budućih sličnih povreda prestankom ili suzdržavanjem od radnji kojima se to pravo povrđuje;
 - uklanjanje stanja nastalog povredom prava;
 - povlačenje predmeta povrede iz gospodarskih tokova, uz uvažavanje interesa trećih savjesnih osoba;
 - potpuno uklanjanje predmeta povrede iz gospodarskih tokova;
 - uništenje predmeta povrede;
 - uništenje sredstava koja su isključivo ili u pretežitoj mjeri namijenjena ili se rabe za činjenje povreda i koja su u vlasništvu povreditelja;
 - prepuštanje predmeta povrede nositelju prava, uz naknadu troškova proizvodnje;
 - objavu presude o trošku tuženika;
 - naknadu imovinske štete i opravdanih troškova postupka.
- (2) Ovlaštenik za podnošenje tužbe iz stavka (1) ovoga članka je nositelj prava ili nositelj licencije u onoj mjeri u kojoj je za to ovlašten na temelju pravnog posla ili zakona.

- (3) Pravo na podnošenje tužbe iz stavka (1) ovoga članka pripada i podnositelju prijave koja je objavljena i stjecatelju isključive licencije.
- (4) U slučaju povrede korisnog modela, prije podnošenja tužbe iz stavka (1) ovoga članka ovlaštenik mora raspolagati dokazom da je podnesen zahtjev za potpuno ispitivanje korisnog modela sukladno odredbi članka 59. st. (1) i (2) ovoga zakona.
- (5) Pri odlučivanju o zahtjevima iz stavka (1) toč. c) - h) ovoga članka sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, osobito razmjer između težine počinjene povrede i zahtjeva, kao i interes ovlaštenika za osiguravanje efektivne zaštite prava.
- (6) U postupku protiv osoba čije su usluge bile korištene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravomoćno ustanovljeno u postupku prema trećoj osobi, pretpostavlja se da postoji povreda prava.
- (7) Tužba iz stavka (1) ovoga članka može se podnijeti u roku od tri godine od dana saznanja za povredu i povreditelja, ali ne nakon proteka roka od pet godina od dana počinjene povrede.

Članak 148.

(Naknada štete)

- (1) Za sve povrede prava iz ovoga zakona vrijede opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Povreditelj prava dužan je platiti nositelju prava odštetu u opsegu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete ili u opsegu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonitu uporabu predmeta zaštite.

Članak 149.

(Penal)

- (1) Ako je pravo nositelja koje proizlazi iz patenta povrijeđeno namjerno ili krajnjom nepažnjom, nositelj prava može tražiti od povreditelja naknadu do trostrukog iznosa ugovorene, a ako nije ugovorena, od odgovarajuće uobičajene naknade.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevu za plaćanje penala sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito opseg nastale štete, stupanj krivnje povreditelja, opseg ugovorene ili uobičajene naknade i preventivni cilj penala.
- (3) Ako je nastala šteta veća od penala iz stavka (1) ovoga članka, nositelj prava ovlašten je tražiti razliku do iznosa naknade potpune štete.

Članak 150.

(Nematerijalna šteta)

- (1) Izumitelj ima pravo tužbom zahtijevati od suda da naloži upis njegova imena u prijavu i u sve isprave koje se izdaju za patent, kao i u odgovarajuće registre Instituta, ako je u prijavi u statusu izumitelja navedena osoba koja nije izumitelj ili ako izumitelj nije naveden.
- (2) Pravo na tužbu iz stavka (1) ovoga članka pripada i onom izumitelju zajedničkog izuma koji nije naveden u prijavi.
- (3) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka može se istaknuti i zahtjev za objavu pravomoćne presude na trošak tuženika.
- (4) Rok za podnošenje tužbe iz st. (1) i (2) ovoga članka nije ograničen. Smrću izumitelja pravo na podnošenje tužbe stječu njegovi nasljednici.
- (5) Neovisno o naknadi imovinske štete, kao i u slučaju kada takve štete nema, izumitelj može tražiti dosuđivanje pravične novčane odštete za pretrpljenu duševnu bol zbog povrede moralnih prava. Pri odlučivanju o zahtjevu sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito intenzitet i

trajanje duševne boli prouzročene povredom moralnog prava.

- (6) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka ne zastarijeva i nasljeđuje se.

Članak 151.

(Privremene mjere)

- (1) Sud će odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovoga zakona ako predlagač učini vjerojatnim:
 - a) da je nositelj prava iz ovoga zakona i
 - b) da je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede.
- (2) Nositelj prava mora učiniti vjerojatnim i jednu od sljedećih pretpostavki:
 - a) opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano;
 - b) da je privremena mjera potrebna u svrhu sprječavanja nastanka štete koju će kasnije biti teško popraviti ili
 - c) da pretpostavljeni povreditelj izricanjem privremene mjere, koja bi se kasnije u postupku pokazala neopravdanom, ne bi pretrpio veće negativne posljedice od onih koje bi bez izricanja takve privremene mjere pretrpio nositelj prava.
- (3) Nositelj prava koji predlaže donošenje privremene mjere bez prethodne obavijesti i saslušanja protivne stranke dužan je, osim uvjeta iz st. (1) i (2) ovoga članka, učiniti vjerojatnim da bi bilo kakva odgoda izricanja privremene mjere prouzročila nositelju prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti. U slučaju izricanja privremene mjere prema odredbama ovoga stavka, sud će dostaviti rješenje o privremenoj mjeri protivnoj stranci odmah nakon njezinog izvršenja.
- (4) Nositelj prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerojatnim da će predložena privremena mjera prouzročiti pretpostavljenom povreditelju samo neznatnu štetu. Smatra se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.
- (5) Sud može odrediti za osiguranje zahtjeva prema stavku (1) ovoga članka bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a osobito:
 - a) pretpostavljenom povreditelju zabraniti radnje kojima se povređuje pravo iz ovoga zakona;
 - b) oduzimanje, uklanjanje iz prometa i pohranu predmeta povrede i sredstva povrede koji su isključivo ili u pretežitoj mjeri namijenjeni, odnosno koriste se za činjenje povreda.
- (6) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu u svrhu opravdanja te mjere. Rok ne može biti dulji od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostave rješenja predlagaču, ovisno o tomu koji rok kasnije istječe.
- (7) Sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od mjesec dana od dana podnošenja odgovora na prigovor, odnosno od isteka roka za podnošenje tog odgovora.
- (8) U postupku za izricanje privremene mjere primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, ako ovim zakonom nije drukčije određeno. Postupak u vezi s izricanjem privremene mjere je žuran.

- (9) Sud u postupku prema odredbama ovoga članka mora osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tomu da se sudski postupak ne zlorabi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne stranke.
- (10) Na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za izricanje privremene mjere, sud može, na teret podnositelja zahtjeva za izricanje privremene mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti toga zahtjeva.

Članak 152.

(Mjere za osiguranje dokaza)

- (1) Sud će donijeti rješenje o osiguranju dokaza ako predlagač učini vjerovatnim da:
- je nositelj prava iz ovoga zakona;
 - je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede;
 - će dokazi o toj povredi biti uništeni ili kasnije neće moći biti izvedeni.
- (2) Nositelj prava koji traži donošenje rješenja o osiguranju dokaza bez prethodne obavijesti i saslušanja protivne stranke dužan je, osim uvjeta iz stavka (1) ovoga članka, učiniti vjerovatnim i postojanje opasnosti da će dokazi o povredi, zbog radnji protivnika, biti uništeni ili se kasnije neće moći izvesti. U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama ovoga stavka, sud će rješenje o osiguranju dostaviti protivnoj stranci odmah nakon izvođenja dokaza.
- (3) Sud može rješenjem iz stavka (1) ovoga članka odrediti izvođenje bilo kojeg dokaza, a osobito:
- očevid prostorijske, poslovne dokumentacije, inventara, baza podataka, računalnih memorijskih jedinica ili drugih stvari;
 - oduzimanje uzoraka predmeta povrede;
 - pregled i predaju dokumenata;
 - određivanje i saslušanje vještaka;
 - saslušanje svjedoka.
- (4) Osiguranje dokaza može se tražiti i nakon pravomoćno okončanog postupka ako je to potrebno u svrhu pokretanja postupka prema izvanrednim pravnim lijekovima ili za vrijeme takvog postupka.
- (5) U postupku osiguranja dokaza prema odredbama ovoga članka primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, a koje se odnose na sudske mjere osiguranja, osim ako je ovim zakonom drukčije određeno. Postupak osiguranja dokaza je žuran.
- (6) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravdan ili ako nositelj prava taj prijedlog ne opravda, protivna stranka ima pravo tražiti:
- vraćanje oduzetih predmeta;
 - zabranu uporabe pribavljenih informacija;
 - naknadu štete.
- (7) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu u svrhu opravdanja te mjere. Rok ne može biti dulji od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostave rješenja predlagaču, ovisno o tomu koji rok kasnije istječe.
- (8) Sud u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovoga članka, mora osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tomu da se sudski postupak ne zlorabi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne stranke.

- (9) Na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za osiguranje dokaza, sud može, na teret predlagača te mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti toga prijedloga.

Članak 153.

(Dužnost obavješćavanja)

- (1) Sud može tijekom parnice zbog povrede prava iz ovoga zakona na temelju opravdanog zahtjeva jedne od stranaka odrediti povreditelju prava da dostavi podatke o izvoru i distribucijskim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovoga zakona.
- (2) Sud može odrediti da podatke iz stavka (1) ovoga članka dostave sudu i osobe koje u opsegu komercijalne djelatnosti:
- posjeduju robu za koju se sumnja da se njome povređuje pravo iz ovoga zakona ili
 - koriste usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga zakona ili
 - daju usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga zakona.
- (3) Smatra se da je neka radnja poduzeta unutar komercijalne djelatnosti ako je poduzeta za pribavljanje neizravne ili izravne ekonomske koristi. Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvaća radnje savjesnih krajnjih potrošača.
- (4) Sud može odrediti da podatke iz stavka (1) ovoga članka dostavi sudu i osoba koju je neka od osoba navedenih u stavku (2) ovoga članka označila kao umiješanu u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili pružanje usluga za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga zakona.
- (5) Podaci traženi na temelju stavka (1) ovoga članka mogu osobito obuhvaćati:
- ime, adresu, odnosno tvrtku i sjedište proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe, odnosno davatelja usluga, kao i namjeranih prodavatelja na veliko i malo;
 - podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za dotičnu robu i usluge.

Članak 154.

(Izvođenje dokaza)

- (1) Ako sud odluči da će izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod protivne stranke, ta je stranka dužna na zahtjev suda predati dokazna sredstva kojima raspolaže.
- (2) Stavak (1) ovoga članka odnosi se i na bankovnu, finansijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod nadzorom protivne stranke, ako se radi o povredi koja doseže opseg komercijalne djelatnosti.
- (3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, osim ako je ovim zakonom drukčije određeno.
- (4) Sud mora, nakon izvođenja dokaza prema stavku (1) ovoga članka, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tomu da se sudski postupak ne zlorabi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne stranke.

Članak 155.

(Teret dokaza)

- (1) Ako je predmet povrede patentom zaštićeni postupak proizvodnje novog proizvoda, smatrat će se, dok se ne dokaže suprotno, da je svaki jednak proizvod ili proizvod jednakog sastava proizveden zaštićenim postupkom.

- (2) U nedostatku dokaza o suprotnome, smatrat će se da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom ako je proizvod nov ili ako je vjerojatno da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom i da nositelj patenta nije mogao, unatoč razumnom trudu, utvrditi postupak koji je stvarno korišten. Vjerojatnost da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom postoji osobito kad je zaštićeni postupak jedini poznati postupak.
- (3) Teret dokazivanja leži na osobi koja takav proizvod proizvodi, pri čemu se uzimaju u obzir njezini legitimni interesi da zaštiti svoje proizvodne i poslovne tajne.

Članak 156.

(Žurnost u postupanju i primjena odredaba drugih zakona)

- (1) Postupak zbog povrede prava iz ovoga zakona je žuran.
- (2) Na postupke zbog povrede patenta primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, odnosno zakona kojim se uređuje ovršni postupak.
- (3) Na zahtjev suda ili neke od stranaka u postupku zbog povrede prava iz patenta, Institut će odmah uzeti u rad zahtjev za proglašenje rješenja ništavim ako je zahtjev za proglašenje rješenja ništavim podnesen prije ili tijekom parnice i žurno po njemu postupiti. Sud će, s obzirom na okolnosti slučaja, odlučiti hoće li odrediti prekid postupka do konačne odluke o zahtjevu za proglašenje rješenja ništavim.

POGLAVLJE III. CARINSKE MJERE

Članak 157.

(Zahtjev nositelja prava)

- (1) Nositelj isključivih prava prema ovome zakonu koji opravdano sumnja da će doći do uvoza, provoza ili izvoza robe proizvedene protivno odredbama ovoga zakona može podnijeti tijelu nadležnom za poslove carine (u daljnjem tekstu: carinsko tijelo) zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u promet.
- (2) Zahtjev za zaštitu prava prema stavku (1) ovoga članka mora sadržavati:
- podatke o podnositelju zahtjeva i o nositelju isključivog prava iz ovoga zakona ako se ne radi o istoj osobi;
 - detaljan opis robe, koji omogućava njezinu identifikaciju;
 - dokaze o tomu da je podnositelj zahtjeva, odnosno njegov ovlaštenik, nositelj isključivog prava iz ovoga zakona u vezi s tom robom;
 - dokaze o tomu da je isključivo pravo vjerojatno povrijeđeno;
 - druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojima raspolaže podnositelj, kao što su podaci o lokaciji robe i njezinom odredištu, očekivani datum dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o prijevoznom sredstvu, podaci o uvozniku, izvozniku, primatelju i sl.;
 - razdoblje u kojem će carinska tijela postupati prema zahtjevu i koje ne može biti dulje od dvije godine od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Carinsko tijelo može, prije donošenja odluke kojom udovoljava zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka, tražiti od nositelja prava da položi osiguranje za troškove pohrane i prijevoza robe te za naknadu drugih troškova ili štete koji bi mogli nastati carinskom tijelu u vezi s robom, kao i stranci protiv koje je prihvaćen zahtjev iz stavka (1) ovoga članka.

- (4) Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka, ono o tomu obavještava sve carinske ispostave i nositelja prava.

Članak 158.

(Postupak nakon privremenog zadržavanja robe)

- (1) Ako carinska ispostava provodeći carinski postupak nađe robu koja odgovara opisu robe iz odluke nadležnog carinskog tijela, ona će tu robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u promet. Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se nositelju prava i njezinom uvozniku. U odluci o zadržavanju robe određuje se da se vlasnik robe, odnosno osoba ovlaštena za raspolaganje robom, u roku od deset radnih dana od dana privremenog zadržavanja može očitovati o tomu je li riječ o robi kojom se povrjeđuje pravo iz ovoga zakona.
- (2) Ako carinsko tijelo ne primi pisano očitovanje vlasnika ili osobe ovlaštene za raspolaganje robom u roku iz stavka (1) ovoga članka, može oduzeti i uništiti robu na zahtjev i o trošku nositelja prava.
- (3) Ako vlasnik robe ili osoba ovlaštena za raspolaganje robom u roku iz stavka (1) ovoga članka podnese izjavu da nije riječ o robi kojom se povrjeđuje pravo iz ovoga zakona, nositelj prava u roku od deset radnih dana od primitka obavijesti o takvoj izjavi može podnijeti tužbu zbog povrede prava. Ako posebne okolnosti slučaja to opravdavaju, carinsko tijelo može, na zahtjev nositelja prava, odrediti dodatni rok za podnošenje tužbe, koji ne može biti dulji od deset radnih dana.
- (4) Nositelj prava ili osoba koju on ovlasti može za vrijeme privremenog zadržavanja obaviti pregled i kontrolu robe i prateće dokumentacije u opsegu potrebnom za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava, uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka. Pravo na pregled i kontrolu robe ima i njezin uvoznik.
- (5) Ako nositelj prava ne podnese tužbu sukladno stavku (3) ovoga članka, privremeno zadržana roba pušta se u traženu carinski dopuštenu uporabu odnosno promet, pod uvjetom da su ispunjeni svi drugi zakonom propisani uvjeti.
- (6) Ako nositelj prava podnese tužbu sukladno odredbama stavka (3) ovoga članka i nadležni sud donese odluku o privremenoj mjeri zadržavanja robe u roku iz stavka (3) ovoga članka, carinsko tijelo donosi odluku o zapljeni robe do donošenja pravomoćne sudske odluke.
- (7) Ako nositelj prava podnese tužbu sukladno odredbama stavka (3) ovoga članka, a nadležni sud ne donese privremenu mjeru zadržavanja robe u roku iz stavka (3) ovoga članka, vlasnik privremeno zadržane robe ili osoba ovlaštena za raspolaganje njome ima pravo zahtijevati oslobađanje te robe ako položi sredstva osiguranja u iznosu dostatnom za eventualnu naknadu štete nositelju prava, pod uvjetom da su ispunjeni svi ostali uvjeti za oslobađanje te robe.

Članak 159.

(Postupak po službenoj dužnosti)

- (1) Ako carinska ispostava provodeći carinski postupak u vezi s uvozom, provozom ili izvozom robe opravdano sumnja da su određenom robom povrijeđena prava prema ovome zakonu, ona će privremeno zadržati puštanje te robe u promet i o tomu obavijestiti carinsko tijelo.
- (2) Carinsko tijelo pisanim putem obavještava nositelja prava o zadržavanju robe, o sumnji da se radi o povredi njegovih prava i o mogućnosti podnošenja zahtjeva prema članku

157. ovoga zakona u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.

- (3) Ako nositelj prava podnese zahtjev sukladno stavku (2) ovoga članka, roba se zadržava do donošenja odluke carinskog tijela. Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz članka 157. ovoga zakona, roba se privremeno zadržava za daljnjih deset radnih dana. Nositelj prava u tom roku mora provesti radnje iz članka 158. stavka (4) ovoga zakona.
- (4) Odredbe članka 158. ovoga zakona i odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na uvoz, provoz ili izvoz robe u malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu uporabu, koje se unose ili iznose kao dio osobne prtljage ili šalju u malim pošiljkama.

Članak 160.

(Primjena drugih carinskih propisa)

- (1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povrjeđuju prava iz ovoga zakona na odgovarajući se način primjenjuju ostali carinski propisi.
- (2) Propise o provedbi carinskih mjera iz ovoga zakona donosi Vijeće ministara na prijedlog Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine.
- (3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povrjeđuju prava iz ovoga zakona je žuran.

DIO SEDAMNAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 161.

(Patenti priznati do početka primjene ovoga zakona)

- (1) Patenti koji su do dana početka primjene ovoga zakona upisani u registar patenata koji vodi Institut ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe ovoga zakona.
- (2) Konsenzualni patenti koji su do dana početka primjene ovoga zakona upisani u registar patenata koji vodi Institut ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Članak 162.

(Postupci u tijeku)

- (1) Postupci pokrenuti do dana početka primjene ovoga zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).
- (2) Podnositelji koji su Institutu podnijeli prijavu patenta na temelju Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10) mogu, u roku od tri mjeseca od dana početka primjene ovoga zakona, podnijeti zahtjev za preinaku prijave patenta u prijavu korisnog modela iz članka 50. ovoga zakona, pod uvjetom da prijava patenta na dan podnošenja zahtjeva za preinaku nije objavljena.

Članak 163.

(Postupci u tijeku po zahtjevu za proširenje učinka europskog patenta)

Danom stupanja na snagu EPC-a u Bosni i Hercegovini, sukladno članku 135. ovoga zakona, prestaju važiti odredbe čl. 112. - 121. ovoga zakona, a svi po njima započeti postupci dovršit će se prema tim odredbama.

Članak 164.

(Provedbeni pravilnik)

- (1) Ravnatelj Instituta do dana određenog za primjenu ovoga zakona donijet će pravilnik za provedbu ovoga zakona.
- (2) Do dana stupanja na snagu pravilnika iz stavka (1) ovoga članka ostaje na snazi Pravilnik o postupku za zaštitu patenta i konsenzualnog patenta ("Službeni glasnik BiH", br. 105/10 i 91/16).

Članak 165.

(Propisi o pristojbama i troškovima postupka)

Ravnatelj Instituta podnijet će nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju pristojbe i naknade posebnih troškova u postupku stjecanja i održavanja, kako bi se uskladili s odredbama ovoga zakona dva mjeseca od njegova stupanja na snagu.

Članak 166.

(Početak primjene odredbe o svjedodžbi o dodatnoj zaštiti)

Odredba članka 82. ovoga zakona počet će se primjenjivati nakon prijma Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo Europske unije.

Članak 167.

(Prestanak važenja drugih propisa)

Početkom primjene ovoga zakona prestaje važiti Zakon o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Članak 168.

(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi s patentima kojima je pristupila Bosna i Hercegovina primjenjuju se na predmete tretirane ovim zakonom i, u slučaju sukoba s odredbama ovoga zakona, primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Članak 169.

(Zaštita osobnih podataka)

Prilikom primjene ovoga zakona, obrada osobnih podataka provodit će se sukladno propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Članak 170.

(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se po isteku godine dana od dana stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1419/25

14. svibnja 2026. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, v. r.

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на 33. сједници Представничког дома, одржаној 27. новембра 2025. године, и на 31. хитној сједници Дома народа, одржаној 14. маја 2026. године, усвојила је

ЗАКОН О ПАТЕНТУ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

- (1) Овим законом уређује се правна заштита проналаска патентом и корисним моделом, односно поступак за признање патента и регистрацију корисног модела.
- (2) Ако овим законом није другачије прописано, одредбе које се односе на патент на одговарајући начин се примјењују и на корисни модел.
- (3) Овим законом преузимају се одредбе следећих прописа Европске уније:
- а) Директиве 98/44/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 6. јула 1998. о правној заштити